

**MÜNİH’TE ÇIKARILAN ANTİSOVYET
YAYINLARDAN İKİ ÖZGÜN ÖRNEK
DERGİ VE KAFKASYA DERGİLERİ**
TWO ORIGINAL EXAMPLES OF ANTISOVIET
PUBLICATIONS IN MUNICH
MAGAZINES AND CAUCASUS JOURNALS

Sibel DEMİRCİ*

Makale Bilgisi

Başvuru: 27.01.2022

Kabul: 07.02.2022

Article Info

Received: Jan, 27, 2022

Accepted: Feb, 07, 2022

Öz

Almanya, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı esnasında müttefik ve hasım devletlerin etnik ve dini unsurlarıyla irtibat kurmuş, özellikle istihbarat alanında bu güçlerden faydalanmıştı. Soğuk Savaş Döneminde ise kamuoyu oluşturma, istihbarat gibi faaliyetler daha da önem kazanmış, Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği özellikle basın ve yayın faaliyetleriyle ideolojik mücadele içerisine girmişti. Bu amaçla Amerikan istihbarat birimleri tarafından propaganda merkezi olarak Münih belirlenmiş ve burada anti Sovyet gruplardan oluşan ve Amerika tarafından finanse edilen “Amerika’nın Rusya Halklarını Kurtarma Komitesi” (American Committee for The Liberation of the Peoples of The Russia) adıyla bir Komite kurulmuş, komiteye bağlı Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsü’nce Dergi adı verilen bir süreli yayın çıkartılmıştı.

Aynı tarihlerde Münih’te, aralarında Türklerin bulunduğu milli ve müstakil amaçlı başkaca komiteler de mevcuttu. Bunların arasında belki de en tesirlisi Azerbaycan ve diğer Kafkas topluluklarının muhacereti tarafından kurulan, Kuzey Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesiydi. Komitenin faaliyetleri ve yayın organı Kafkasya Dergisi (Der Kaukasus) önemliydi zira Komite üyelerinin Sovyetler Birliği ile olan mücadelesinin geçmişi Soğuk Savaş Dönemi ve Amerikan çıkarları ile sınırlanamayacak kadar kadimdi. Bu çalışma ile Münih’te yayımlanan söz konusu dergiler tanıtılmaya çalışılacaktır.

* Dr. Sibel Demirci, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, sibel.demirci@yok.gov.tr, Orcid: 0000-0001-6281-1966, Ankara, Türkiye.

Anahtar Kelimeler: Soğuk Savaş, Münih, Komite, Yayıncılık.

Abstract

During the First and Second World Wars, Germany contacted the ethnic and religious elements of the allied and hostile states and benefited from these powers, especially in the field of intelligence. During the Cold War, activities such as public opinion and intelligence gained more importance, and the United States and the Soviet Union entered into an ideological struggle, especially with their press and broadcasting activities. For this purpose, Munich was designated as the propaganda center by the American intelligence units, and a Committee was established here under the name of "American Committee for the Liberation of the Peoples of the Russia", which consists of anti-Soviet groups and financed by the United States. A periodical called Journal was published by the Institute for the Learning of the Soviet Union.

At the same time, there were other national and independent committees in Munich, including Turks. Among them, perhaps the most influential was the North Caucasus National (Independence) Committee, which was established by the immigration of Azerbaijan and other Caucasian communities. The activities of the Committee and its publication, the Caucasus Journal (Der Kaukasus), were important because the history of the Committee members' struggle with the Soviet Union was too old to be limited to the Cold War Era and American interests. In this study, the aforementioned journals published in Munich will be tried to be introduced.

Keywords: The Cold War, Munich, Committee, Publishing

Giriş

Amerikalılar II. Dünya Savaşı'ndan sonra Münih'e geldiklerinde Almanların Doğu Bakanlığı tarafından Sovyetlere karşı organize edilmiş çok sayıda gayri Rus grup ile karşılaştı. Bu gruplar Almanlar tarafından istihbarat gücü olarak yetiştirilmişti ve çıkardıkları dergiler, düzenledikleri konferanslar ve radyo yayınları dikkat çekiciydi. Dolayısıyla Münih mevcuttaki bu elverişli yapısı sebebiyle bu defa da Amerikalılar için önemli bir istihbarat merkezi haline geldi. Propaganda ve bilgi toplama amacıyla Amerikan gizli servisi CIA, Münih'te 1951 yılında "American Committee for The Liberation of the Peoples of The Russia" (Amerika'nın Rusya Halklarını Kurtarma Komitesi) adlı bir Komite kurdu. Amerikan hükümeti tarafından finanse edilen Komite, Sovyet karşıtı Rus uyruklu diaspora ve Rus olmayan birçok milli temsilci ile irtibata geçti. Bu gruplarla irtibat muhtemelen Almanların Doğu

Bakanlığı'nda (Ostministerium) çalışan Gerhard von Mende gibi akademisyenler aracılığıyla sağlandı.¹

Komitenin kuruluşunun akabinde akademik çalışmalar yapmak üzere Sovyetler Birliğini Araştırma (Öğrenme) Enstitüsü kuruldu ve *Dergi* isimli süreli yayın çıkarılmaya başlandı. Bu Komitede özellikle Rus uyruklu olup Bolşevik olmayan unsurlar tesirliydi. Rusya Türkleri tarafından kurulan Komiteler ise Amerikan stratejilerine bağlı olarak çeşitlilik gösteriyordu. Kimi komiteler Sovyetlerden ayrılarak bağımsızlıklarına kavuşmayı milli

¹ Baltık bölgesi Almanlarından olan Prof. Gerard Von Mende Riga'da doğmuştur. Gerhard von Mende'nin Müslümanlara olan ilgisi 1919'da babasının öldürülmesiyle başladı. Aile, Letonya'da bir zamanlar büyük bir Alman azınlığın parçası olan Riga'da yaşıyordu. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda Riga Kızıl Ordu tarafından işgal edildiğinde, burjuva temsilcileri toplandı ve sürüldü ancak Mende'nin bankacı olan babası, Kızıl Ordu üyelerince vurularak öldürüldü. Bu ölümün Mende'yi derinden etkilediği kesindir. Zira annesi ve altı kardeşiyle birlikte Almanya'ya kaçtıktan sonra, Rus yönetimi tarafından ezilen diğer insanları, Orta Asya Müslümanlarını incelemeye başlamıştı. Bu hadise onun tüm yaşamını ve kariyerini etkilemişti. II. Dünya Savaşı esnasında Doğu Bakanlığındaki (Ostministerium) görevi sırasında Hitleri Sovyetlere karşı silaha sarılacak mahkumları serbest bırakma konusunda ikna etti. Savaş ilerledikçe, von Mende, Nazilerin Sovyet azınlıklara yönelik politikasının baş mimarlarından biri oldu. Tatarlar, Türkler, Gürcüler, Azerbaycanlılar ve Ermenilerden oluşan ulusal komiteler kurdu. Rusça, Türkçe ve Almanca akan sohbetlerle uzun akşam yemekleri için Berlin'deki evini onlara açtı. Savaşın sonuna doğru Almanların yenileceğine hükmedilince Rusya Türklerinden olan lejyonları Batı cephesine- Yunanistan, İtalya, Danimarka'ya transfer ettirmeyi başardı. Çünkü bu Türklerin Sovyetler yerine İngiliz ya da Amerikan savaş esiri kamplarına girmelerinin daha iyi olacağını düşünmüştü. Ekim 1945'te, von Mende, İngiliz Ordusu'ndaki "Binbaşı Morrison"a, (ailesinin erişime açtığı bir mektuba göre) bir mektup yazdı. Almanların Doğu Bakanlığı'nın (Ostministerium) Sovyet halkları hakkındaki eşsiz bilgi kaynağını ortaya koydu. Bu onun istihbarat kariyerinin başlangıcıydı. 1940'ların sonlarında, yüzlerce Müslüman eski asker, Münih'teki ABD işgal bölgesinde mahsur kaldı. Nazi geçmişi sebebiyle çalışma olanağı bulamayan von Mende, kendisini esirleri aramaya adanmıştı. Bu karar hem Müslümanlar hem de von Mende için faydalı olacaktı. Soğuk Savaş'ın başlangıcıydı ve Batılı istihbarat teşkilatları, Demir Perde'nin arkasına göz atabilecek birileri için arayıştıydılar. Belgeleri analiz edecek, Sovyet karşıtı propaganda yayınlayacak ve casusları işe alacak insanlara ihtiyaçları vardı. Mende, Almanya'nın İngiliz işgali altındaki bölgesine, Düsseldorf'un ticaret merkezine yerleşti. Artık bir akademisyen olmasa da ofisine "Doğu Avrupa Araştırma Servisi" adını verdi. Kadrosu eski Ostministerium çalışanlarından oluşuyordu. Finansman, önce İngiliz işgal güçlerinden, ardından dışişleri bakanlığı belgelerine ve Bay von Mende'nin özel yazışmalarına göre, ulusal iç istihbarat teşkilatı ve Alman dışişleri bakanlığı da dahil olmak üzere çeşitli Batı Alman teşkilatlarından geldi.

Ancak 1956'ya gelindiğinde, von Mende'nin Münih'teki Müslüman eski askerler üzerindeki kontrolünü tehdit eden yeni bir rakip ortaya çıktı: Komite sadece Mende'yi değil aynı zamanda Sovyetlere karşı stratejisinin merkezini değiştirdi ve Rus olmayan milli güçlerden öte dini referansı olan Said Ramadan ve Müslüman Kardeşler ile çalışmaya başladı. "How a Mosque for Ex-Nazis Became Center of Radical Islam", By Ian Johnson Staff Reporter of The Wall Street Journal, *The Wall Street Journal*, July 12, 2005. Konunun ayrıntıları için bkz. Ian Johnson, *A Mosque in Munich- Nazis, The CIA and The Muslim Brotherhood In The West*, United States of America, Mariner Books, 2010.

ideal haline getirmişken kimi komiteler ise ayrılıkçı amaç gütmeyip Sovyetler nezdinde sadece kültürel ve demokratik haklarının tanınması yönündeki Amerikan stratejilerini savunuyorlardı. Kanat Kanatbay'ın başkanlık yaptığı *Türkelî'ni Kurtarma Komitesi* ile Ceyhun Hacıbeyli'nin bulunduğu *Azerbaycan Milli Birlik Meclisi* bu amaçla çalışırken Azerbaycan ve Kafkasya muhaceretinin önde gelen temsilcilerinin de yer aldığı, Başkanı Ahmet Magoma olan *Kuzey Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesi* ve Mehmet Emin Resulzade başkanlığındaki *Milli Azerbaycan Merkezi*, ısrarla bağımsız devlet ülküsünü savunuyorlardı.²

Tüm bu komiteler, yayın yoluyla temsil ettikleri milletleri ve Sovyetlere karşı haklarını Batı kamuoyuna tanıtmaya çalışıyorlardı. Bu komiteler ve yayınları hakkında ayrıntılı çalışmalar bulunmamakla birlikte bazıları şöyle sıralanabilecektir: Azerbaycan muhaceretinden Abdurrahman Fetalibeyli Düdenginski ve Ceyhun Hacıbeyli tarafından çıkarılan *Azerbaycan Dergisi*, Türkistan Milli Birlik Komitesi'nin *Milli Türkistan Dergisi ve Türkelî Dergisi*, Amerika tarafından Münih'te kurulan Tatar Başkırları Milli Komitesinin yayın organı olarak 1952 yılında yayına başlayan *Azat Vatan Dergisi*, Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsü tarafından düzenli bir şekilde 1950-1960 arasında Münih'te yayınlanan *Caucasian Review* dergisi.³

Bu dergiler arasında en dikkat çekenleri Sovyetler Birliğini Araştırma Enstitüsü Yayını olan *Dergi* ile ve Kafkasya Komitesi'nin yayını olan *Der Kaukasus (Kafkasya)* dergisidir. Dergi, Soğuk Savaş döneminin Amerikan stratejisini yansıtırken, Kafkasya ayrılıkçı ve milli bir çabayı temsil ediyordu.⁴

² Jacob M. Landau, *Pantürkizm*, Çeviren: Mesut Akın, Sarmal Yayınevi, Aralık 1999, İstanbul, s. 180-181. Azerbaycan'ın büyük şahsiyeti, devlet kurucusu Mehmet Emin Resulzade'nin yaşam ve çalışmalarına ilişkin olarak bakınız. Doç. Dr. Nesiman Yagublu, *Mehmet Emin Resulzade Ansiklopedisi*, Azerbaycan Kültür Derneği Yayınları, Ankara, 2015.

³ 1952 yılında ilki Ankara'da Azerbaycan Kültür Derneği bünyesinde, ikincisi ise Münih'te Azerbaycan Milli Birlik Meclisi bünyesinde olmak üzere "Azerbaycan" adlı iki dergi yayınlanmaya başlamıştır. Münih'te Türkçe yayımlanan ve redaktörlüğünü muhacirlerden Ceyhun Hacıbeyli'nin- Azerbaycan'ın dünyaca ünlü bestecisi ve müzik bilimcisi Üzeyir Hacıbeyov'un kardeşi- yaptığı "Azerbaycan" dergisi, yayını 1954'te durdurdu da Azerbaycan Kültür Derneği'nin Ankara'da çıkardığı "Azerbaycan" dergisi, uzun yıllar yayınlanmaya devam etmiştir. Azerbaycan muhaceretinin çıkardığı yayınlar için bkz. Dr. Öğr. Üyesi Vefalı Enserov, "Mehmet Emin Resulzade Önderliğinde Türkiye'de Çıkarılan Azerbaycan Siyasi Muhaceret Dergiler", *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Mayıs 2018, 3(1), s. 100-126.

Münih üzerindeki Amerikan stratejisi için bkz. Sibel Demirci, *Türk Siyasi ve Düşünce Hayatında Rusya Türkleri*, Haziran 2020, Post Yayınları, İstanbul, s. 99-118.

⁴ Söz konusu dergilere ilişkin temin edilen sayılar ve yayınlanan makalelere dair liste ekte yer almaktadır.

Sovyetler Birliğini Araştırma (Öğrenme) Enstitüsü ve Dergi Dergisi

21 Ağustos 1951 tarihli Amerikan Dışişleri Bakanlığı'na ait belgede, Amerikan Komitesinin amacı ve Amerika'nın bu süreci nasıl kurguladığı ayrıntıları ile anlatılmaktadır. Bu belgede özetle; 1950'nin yazında Dışişleri Bakanlığı Müşaviri George Kennan'ın direktifi ile CIA ve alt birimi olan OPC'e (Office of Policy Coordination- Siyaset Eşgüdüm Ofisi) Sovyetler Birliği dışındaki Ruslar adına konuşulabilecek siyasi mültecilere yönelik politik bir merkez geliştirme görevi verilmiştir. Bu Komitenin Avrupa'daki üssü ise Münih'te kurulacaktı.⁵

Komitenin kuruluşunun akabinde; "Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsü", "Bolşevizm Aleyhtarı Koordinasyon Merkezi" gibi kuruluşlar oluşturulmuş, bu kuruluşlarca komite tarafından yayımlanan İngilizce "Problems of the Peoples of the USSR" (Münih) ve Türkçe "Dergi", Rusça "Vestnik", Arapça "Elmecelle" (Münih) gibi dergiler çıkarılmış; ayrıca Radyo ise 1952'de "Radio Liberty" adıyla yayına başlamıştır.⁶

Bu yayınlar sadece propaganda aracı olmanın ötesinde akademik içerik ve üslupları ile dikkat çekerler. Aslında Amerika'nın kurduğu bu komitenin sözkonusu akademik veçhesi muhtemelen Harvard Üniversitesi'ndeki disiplinler arası Rus Araştırma Merkezi (RRC)'ne dayanıyordu. Bu Merkez Amerika'nın Soğuk Savaş hasmını anlamaya yönelik acil ulusal ihtiyacı karşılamak için 1948'de kuruldu. Amerikan hükümeti 1950-1960 yılları arasında Sovyetler Birliğini araştırmaya yönelik projeleri fonlamaya başlamıştı. Bu minvalde Amerikan Hava Kuvvetleri ve Harvard Üniversitesi arasında bir anlaşma imzalandı ve 2. Dünya Savaşı ile yerlerinden edilen Sovyet vatandaşları ile ilgili sosyal bir araştırma yapmak amacıyla anketler düzenlendi. *Harvard Mülteci Görüşme Projesi* adı ile yapılan proje Amerikan

⁵ Münih şehri Amerika'nın Sovyetlere karşı uygulayacağı strateji için öylesine bir seçim değildi. Zira Nasyonal Sosyalist İşçi Partisi (Nazi Partisi) bu şehirde kurulmuş, iktidara gelen Naziler İkinci Dünya Savaşı esnasında Sovyetler Birliği aleyhine birçok stratejiyi Münih'te hayata geçirmişti. Dolayısıyla Sovyetlere karşı politik ve sosyal zemin mevcuttu ve Almanlar bu stratejilerini kurgularken özellikle Rusya topraklarındaki etnik ve dini yapıya yönelik akademik birikimden de faydalandılar. Sibel Demirci, a.g.e. s. 102-106.

1971'in ilk günlerinde New Jersey'den Cumhuriyetçi Senatör Clifford Case, Enstitü için CIA'nin parayı ödediğini açıkladı. Enstitünün giderlerinin CIA tarafından karşılanması kısa süre sonra durdu. Charles T. O'Connell, a.g.e. s.2.

⁶ Radyo çeşitli masalardan oluşmaktadır. Bu masalarda; eskiden Hitler'in Doğu Bakanlığında (Ostministerium) çalışan çeşitli Türkler çalışmaktadır. Radio Liberty'nin Azatlık adı verilen Tatar-Başkır servisinin direktörü olan Garip Sultan dışında Aman Berdimurat ve Veli Zunnun Türkistan masasında, Hüseyin İkran Özbek masasında, Edige Kırimal ise Tatar masasında çalışmaktaydı. Azerbaycan masasından sorumlu Fethalibey ise cinayete kurban gitmiştir. Demirci, a.g.e. s. 111.

bilim adamlarınca değerlendirildi.⁷ İşte Münih'te Komiteye bağlı olarak 8 Temmuz 1950'de kurulan "Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün temeli bu projeye dayanmaktaydı.⁸

Enstitü 1951'de 12 kişilik bir kadroyla kurulmuş, bu sayı 1960'ta 70 kişiyi bulmuş ve kütüphanedeki kitap sayısı da 119'dan 40.000'e yükselmişti. Kurulduğu yıl Enstitü yayınları 25 ülkeden 400 adrese gönderilirken, 1960'ta 110 ülke ve 15.000 adrese postalanmaktaydı. Enstitünün ilim heyetinde beş Türk mevcuttu.⁹ Enstitünün başkanlığını Prof. Abdurrahman Avtorkhonov yapmıştı.¹⁰

Enstitünün yayını *Dergi* ise ilk kez 1955 tarihinde Türkçe çıkartılmaya başlanmış, üç ayda bir yayımlanmıştır. Dergi en son 1971'e kadar yayımlanmış olup toplam 66 sayı çıkmış, yaklaşık 650 adet makale yayımlanmıştır.¹¹ Her sayı ortalama 120-130 sayfa olarak çıkıyor, her sayıda makaleler dışında çeşitli isimler ile farklı köşeler de bulunuyordu. Dergi'nin önsözünde "Komünist Partisi azası olmamak, bu partiye temayül göstermemek şartıyla milliyeti ve siyasi kanaati ne olursa olsun herkes Enstitü ile teşriki mesai edebilir. Binaenaleyh ilmi ihtisas sahibi olan bütün Sovyet mültecileri, ikametgahları nerede olursa olsun Enstitü çalışmalarına iştirak etme hakkına haizdir" denilerek Enstitüde çalışma şartları kamuoyu ile paylaşılmaktaydı.

Kırım Millî Merkezi temsilcisi sıfatıyla Kırım Türk – Tatarlarını ve dâvalarını müdafaa ve temsil eden Dr. Edige Mustafa Kırimal, Dergi'nin kapanıncaya kadar sorumlu müdürlüğünü yapmıştı.¹² Dergi'nin başyazarlığını ise aynı zamanda enstitünün iki yıl başkanlığını, iki yıl da başkan

⁷ Münih'te bu Enstitü için yazan Sovyet araştırmacıları arasında John Armstrong, Frederick Barghoorn, Keith Bush, Allen vardı. Kassof, Roy Laird, Philip Mosely, Richard Pipes, Peter Reddaway ve Nicholas Timasheff bulunmaktaydı. Söz konusu anketlere Harvard'daki Davis Center Rus ve Avrasya Çalışmalarının Dijital Koleksiyonundan erişilebilecektir. Ayrıca projeye ait bilgiye de *A Guide to Working with the Harvard Project on the Soviet Social System Online* adlı kitapçıktan ulaşılabilir.

⁸ Charles T. O'Connell, a.g.e. s. 3

⁹ Türkaya Ataöv, "Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün Onuncu Yıldönümü", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Yıl 1960, Cilt 15, Sayı 04, s.266-267.

¹⁰ Çerkez uyruklu Abdurrahman Avtorkhanov'un birkaç takma adından biri Kunta idi. Diğer isimler arasında Mansur, Manus Bulat Bek, K. Zurowzev, Alexander Uralov ve K. Abdraschman'dır. Kunta ve Enstitünün kuruluşuna dair ayrıntılı bilgi için bkz. Charles T. O'Connell, "The Munich Institute for the Study of the USSR", *University of Pittsburgh Center for Russian and East European Studies*, Aralık 1990. s.21-22.

¹¹ Dergi'nin sayılarına ilişkin tablo makalemiz ekinde yer almakta olup söz konusu yayının 18,20, 63, 64 olmak üzere toplam dört sayısına ulaşamamıştır.

¹² Kırimal'ın hayatı için bkz. Müstecip Ülküsal, "Dr. Edige Mustafa Kırimal'ı Kaybettik", *Emel Dergisi*, Mayıs-Haziran 1980. Sayı 118, sf. 1-5.

yardımcılığını yapan kişi M.Emin Resulzade'nin kader arkadaşı, Azerbaycan milli hareketinin önemli ismi ve muharriri Mirza Bala Mehmetzade yapmıştı. Mirza Bala'nın milli duruşu ve mücadelesi, Amerikan stratejisi ile örtüşme de saygın kimliği, itibarı ve tecrübesi ile bağımsız Azerbaycan fikrini her platformda savunması önemlidir.¹³ Mirza Bala Mehmetzade'nin 1959 yılında vefatına kadar derginin yayın politikalarında Rusya Türklerinin etkili olduğu görülebilir. Dergide birçok yabancı akademisyenin yanında Mirza Bala, Süleyman Tekiner, Edige Kırım al gibi Rusya Türklerinin yazılarına da rastlanılmaktadır.

Yazı Kurulu'nun okuyuculara duyuruları ve özellikle *Dergi* hakkındaki geri bildirim talepleri her sayıya mevcuttur. Dergi'nin her sayısı farklı renkte bir kapak ile basılmaktadır. "Yeni Neşriyat" adlı bir köşenin bulunduğu, Türkiye dâhil çeşitli ülkelerde konu ile alakalı çıkarılan yeni yayınlara ayrıntıları ile yer verildiği, her sayıda bu köşenin düzenli olarak mevcut olduğu görülmektedir. Yine Dergide "*Muhtelif Haberler*" başlıklı bir bölüm vardır ve bu bölümde özellikle Sovyetler içindeki üniversitelerin, kuruluşların haberlerine yer verilmektedir. Dergi 'de yayımlanan makalelerin değişik dillerde olması ve ilmi içerikleri ve sistematik olmaları dikkat çeken taraflarıdır. Makalelerin şekli ve içerik olarak ilmi tarafları ve standart formları belki de Enstitüde çalışan akademisyenlerin tesiri olarak addedilebilir.

Yine her yıl Enstitü tarafından Amerika, Asya ve Avrupa'nın muhtelif yerlerinden gelen ilim ve fikir adamlarının katıldığı "ilim konferanslarının" düzenlenmiştir. Konferanslara katılanlar arasında Sovyetler Birliğindeki Türk illerine mensup kişiler mevcuttu; Türkistanlılardan doktor Tahir Çağatay, doktor Aman Berdi Murat, doktor Ergaş Şermetoğlu, Prof. Dr. Kadir Osman, muharrir Murat Taçmurat, mühendis Kanat Kanatbay, Azerbaycan'dan Abdülvahap Yurtsever, Dr. Hasan Bey Oroys, Ceyhun Hacıbeyli, Mirza Bala, Süleyman Tekiner, İsmail Ekber, Mehmet Emircan, İdil-Ural Türklerinden Prof. Dr. Zeki Velidi Togan, Mecit Sakmar, Prof. Dr. Akdes Nimet Kurat, Dr. Ahmet Temir, muharrir T. Devletçin, muharrir Nimeti, Kırım Türklerinden Avukat Müstecip Ülküsal, Dr. Edige Kırım al, avukat İbrahim Otar, Şimali Kafkasya'dan Ali Kantemir, Ahmet Nebi Magoma, Vassan Girey Cabagi,

¹³ Mirza Bala Mehmetzade, ilk sayısı 1955 Ocak ayında çıkan Dergi'de vefat ettiği 08 Mart 1959'a kadar toplam onaltı (16) makale yayımlamış, Dergi'nin başyazarlığını yapmış, enstitünün ilim heyetinin iki yıl başkanlığını, iki yıl da başkan yardımcılığını yapmıştır. Böylece Azerbaycan'ın milli davasını Batı kamuoyuna tanıtmış aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin Azerbaycan ve Türk dünyasının varlığını unutturma çabası karşısında kalemi ile gerekli mücadeleyi vermiştir. Mehmetzade sadece Azerbaycan'ın değil tüm Türk Dünyasının önemli münevverleri arasında sayılmalıdır.

Ramazan Karça, Abdurrahman Avtorhan. Söz konusu kişilerin birçoğu Münih merkezli faaliyetlerde bizzat rol almaktadırlar.¹⁴

Gerek konferanslarda gerekse yayınlarda Sovyetler ile ilgili olarak öne çıkan vurgu, komünizmin ideolojisi ile Lenin ve Stalin'in pratik uygulamalarının tutarsızlığıdır. Bu tartışmalar oldukça ilmi ve ideolojik tahlillere dayanmaktadır. Yazılarda anti Sovyet milletlerden ayrıntılı bahsedilmekle birlikte milliyetçilik ve "müstakil devlet kurma" fikrinden bahsedilmemektedir. Derginin Amerika tarafından finans edildiği dikkate alındığında normal addedilecek bu durumun tek istisnası Mirza Bala'nın yazılarında görülmektedir. Bala her yazısında mutlaka Azerbaycan tarihine ve Bağımsız Azerbaycan Cumhuriyeti'nin 1920'li yıllarına yer vererek "milli bağımsız devlet" hissini sıcak tutmaktadır.¹⁵

Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesi ve Kafkasya Dergisi (Der Kaukasus)

Sovyet emperyalizmine karşı mücadele eden Münih'teki Türkler arasında Azerbaycan muhaceretinden isimler öne çıkmaktadır ve bu şahsiyetler özellikle Gürcüler ve Kafkas halkları gibi anti Sovyet milli unsurlar ile iş birliği yapmışlardır. 1900'lerin başından itibaren kader birliğine dönüşen bu ilişkilerin en bilineni Azerbaycan'ın banisi ve milli lideri Mehmet Emin Resulzade ile Kafkas halklarının önde gelen temsilcilerinden olan Dağıstanlı Ahmet Nabi Magoma arasındaki dava arkadaşılığıdır.¹⁶ Bu yakınlık 1950'li yıllardan itibaren onları aynı komitede ve yayında birleştirecektir. Çeşitli ülkelerde temsilcilikler açan Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesi tarafından Münih'de Ağustos 1951 yılından itibaren Türkçe-İngilizce-Rusça olarak "*Milli İstiklal Mefkûresini Yayar*" şiarı ile "*Kafkasya Dergisi (Der Kaukasus)*" çıkarılmaya başlanmıştır.¹⁷ Dergi 1953 yılından itibaren

¹⁴ Anonim "Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün VIII. İlmi Kongresi" Dergi, Münih, 2. Yıl, 1956, No:6, s.105-109.

¹⁵ Sibel Demirci, "Mirza Bala Mehmetzade'nin Münih Yazıları", 29-30 Aralık 2021, "*Dünya Azərbaycanlıları: Tarix Və Müasirlik*" Mövzusunda IV Beynəlxalq Konfransı'nda yapılan sunumdan alınmıştır.

¹⁶ Magoma 26 Mart 1961'de Kuzey Kafkasya Milli Komitesi Başkanı iken vefat etmiştir. Özellikle Resulzade ile birlikte bu mücadelede örnek isimdir. Kuzey Kafkasya Lezgilerin Marural (Avar) kolundandır. Kuzey Kafkasya hürriyet savaşçılarından İmam Şamil'in silah arkadaşısıdır. Ayrıntılar için bkz. Dr. Vasfi Güsar, "Prof.Dr. Ahmed Nabi Mogama" *Yeni Kafkasya Dergisi*, Mart Nisan 1961 Sayısı, s. 1-3.

Magoma 1961'deki ölümünde iki yıl önce ABD'de yaşayan yurttaşlarına şöyle seslenmiştir. "Biz yaşlıların günleri sayılıdır. Siz Kafkasyalı genç mülteciler yerlerimizi doldurmalısınız. Amerika, dünya milletleri kaderinin halledildiği büyük bir devlettir. Saflarınızı sıkı sıkı birleştirerek teşkilatlanınız. Birgün gelecek ve Kafkasya kurtulacaktır. Avrupa ve Asya'nın hür milletleri arasında yerini alacaktır." Dergi Dergisi, yıl: 1961, no:23-24, s.91

¹⁷ Sibel Demirci, "Kuzey Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesinin Yayın Organı "Kafkasya (Der Kaukasus) Dergisi Ve Azerbaycan Muhacereti" *Qafqazşünasların II Beynəlxalq Forumu, 2nd*

“Birleşik Kafkasya Dergisi (Vereinigtes Kaukasien)” adı ile çıkarılmaya devam eder. Her iki derginin de mesul müdürü veya yazı kurulu başkanı Ali Han Kantemir'dir.¹⁸

Dergide, Azerbaycan muhaceretinden Mehmet Emin Resulzade, Mirza Bala Mehmetzade, Süleyman Tekiner, Naki Keykarun, Mehmet Kengerli, Mustafa Hakkı Türkekul'un yanısıra Kafkas halklarından Alihan Kantemir, Prof.Dr. Ahmet Nami Magoma, Prof. Aytek Namitok, Kadircan Kafli, Albay G. Tokayev, Nureddin Golbaç, gibi şahsiyetlerin yazıları dikkat çekmektedir. Yaklaşık 30-35 sayfa olan *Kafkasya* dergisinin (*Der Kaukasus'un*) ilk sayısında Resulzade'nin 26 Ağustos 1951'de Amerika'nın Sesi radyosuna (VOA) verdiği ilk demeç yer almaktadır.¹⁹

“Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesi” ve “Kafkasya Dergisi” nin oluş ve yayın felsefelerinde özellikle tüm Kafkasya halklarının ayrı ayrı milli özerk devlet olma inancı dikkat çekmektedir. Bu tutum derginin birinci sayısındaki “*Dava ve Gayemiz*” başlıklı takdim metninde açıkça beyan edilmiştir. Ağustos 1951 tarihli birinci sayıda “*Dava ve Gayemiz*” başlığında Kafkasyalıların genel durumuna, Hristiyan ve Müslüman ayırımı yapmaksızın bir olduklarına, Türkiye, İran, Türkistan ile olan tarihi bağlarına (Türkiye ve Azerbaycan ve Türkistan'ın kan bağı olduğu beyan edilmektedir) dikkat çekilmektedir. Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan ve Şimali Kafkasya'nın müşterek vatanlarının kurtuluş yolunda vahid bir cephe oluşturdukları vurgulanmıştır.

International Forum Of The Caucasus Studies Scholars, 23-24 May / May, 2019, Bakı / Baku 1-Ci Kitap, S.41-48

¹⁸ 9 Mayıs 1886 yılında Kafkasya'da doğan Kantemir Alihan Kantemir (1886-1963) 9 Mayıs 1886 yılında Kafkasya'da, Kuzey Osetya'nın Karaağaç köyünde Digor-Aldarların çocuğu olarak doğdu. Vladikavkaz Lisesi'nde ve Petersburg Hukuk Fakültesi'nde öğrenim gören Kantemir aslen Osetin'dir. 1921'den sonra Türkiye'de, daha sonrada Almanya'da yaşamıştır. “Kuzey Kafkas Milli Komitesi”nin bulunmuş, “Kafkasya” gazetesinde editörlük yapmıştır. Ali Han Kantemir, savaş sonrasında bir süre İsviçre'de yaşadktan sonra Almanya'ya dönerek Münih'te Ahmed Nabi Magoma ve diğer arkadaşlarıyla birlikte Kuzey Kafkasya Milli Merkezini yeniden hayata geçirdi. Kafkasya ötesi Milletlerinin (Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan) örgütlerinin katıldığı "Kafkasya İstiklal Komitesi" oluşturuldu. Ali Han, bu komite tarafından İngilizce, Rusça, Türkçe olarak uzun süre yayımlanan "Kafkasya" (sonra Birleşik Kafkasya) dergisinin genel yayın müdürlüğüne getirildi. Ölünceye kadar, "Amerikan Kurtuluş Komitesi" ile iş birliği yaparak “Kuzey Kafkasya İstiklal Komitesi” başkanlığı, “Sovyetler Birliği Milletlerini Kurtarma Cemiyeti Paris Bloku) başkan yardımcılığı, bu kuruluşun yayın organı olan “*Problems of the Peoples of the USSR*” dergisi yazı kurulu üyeliği ve “Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsü'nün Arapça yayınladığı “Elmecelle” dergisinin sorumlu müdürlüğü görevlerinde bulundu. 16 Nisan 1963 yılında Münih'te öldü. <https://kuzeykafkasyacumhuriyeti.org/biyografi/ali-han-kantemir.html>

¹⁹ *Kafkasya Dergisi*, Ağustos 1951, 1. sayı, s. 5-7

Yine dergide gayri Ruslar ile Amerika ve Avrupa’da diaspora konumundaki Bolşevik olmayan Ruslar arasındaki mücadelenin ilk örneklerini görmekteyiz. Sözkonusu Ruslar tarafından Amerika’da çıkarılan “*Sosyalisticeyski Vestnik*” adlı mecmuadan bahsedilen bir yazıda milletlere istiklal hakkının yalnızca yapılan plebisitler sonrası verilmesi gerektiği, bu durumda Stalin’in nüfus politikalarının işe yarayacağı ve bölgelerin kaderlerinin tayinine Rusların kolaylıkla karışacağına dikkat çekilmektedir.²⁰

Eylül-Ekim 1951 yılındaki ikinci ve üçüncü sayısında ise yine Resulzade’nin yazısı ön plandadır. Resulzade yazısında Amerika’nın kuruluş ve demokrasi mücadelesi ile Rusya içindeki toplulukların özgürlük mücadelelerinin birbirine benzemediğine dikkat çekmektedir. “*Kafkasya Konfederasyon Hareketi*” başlıklı bu yazıyı neden kaleme aldığı sorusuna cevap bulamamakla birlikte büyük bir ihtimal komünist olmayan ve Amerika’da yaşayan Rusların Azerbaycan Türkleri gibi Sovyetlere karşı mücadele eden milletler aleyhinde yaptıkları propagandaya karşı yazıldığı düşünülmektedir. Yazıda Kafkasya’daki milletlerin zaten 1918 yılında Çarlık yıkıldıktan sonra özgür ve milli birer devlet kurduklarını, bu devletlerin Amerika da dâhil olmak üzere birçok Batılı devlet tarafından tanındığını ancak bu devletlerin Sovyetler tarafından ilhak edildiklerini hatırlatmaktadır. Sonuç olarak yeni bir devlet kurma hayalinden de öte tarihte zaten devlet kurmuş halkların davalarının Amerikan kamuoyu tarafından iyi anlaşılması amaç edinilmiştir.²¹

Kafkasya Dergisi özellikle Rusya Türklerinin o dönem Avrupa’daki faaliyetlerini anlamamıza imkân tanır. Türkiye kamuoyunun da bir kısmı muhtemelen o dönem bu dergiyi takip etmiştir.²² Konferansa Ahmet Magoma başkanlık etmiş olup muhacirlerin iskânı başta olmak üzere diğer milletlere ait komiteler ile ilişkiler, dikkat çeken konulardandır. Komite her ne kadar Şimali Kafkasya ismi ile anılsa da Ukrayna, Kazan, Belarus ve bilhassa İdil-Ural, Kırım ve Kalmık teşekkülleri ile kurulan dostane ilişkilerden bahsedilmiştir.²³ Komitenin aldığı ve Magoma’nın açıkladığı en önemli karar ise; “*Sovyet rejimine karşı mücadele eden bütün milletlerle hatta Ruslarla mesai edebiliriz. Fakat bir şartla; milletimizin mukaddes haklarının ve onun mutlak siyasi istiklalinin kayıtsız şartsız tanınması ve hürmet edilmesi*” dir.

²⁰ *Kafkasya Dergisi*, Ağustos 1951, 1. sayı, s. 28.

²¹ *Kafkasya Dergisi*, Sayı: 2-3. s. 3-5.

²² Örneğin 16 Eylül 1951’de, 200 kişinin iştiraki ile Şimali Kafkasya Milli Komitesi tarafından Münih’te bir konferans düzenlendiği bilgisi sadece bu kaynakta yer almaktadır.

²³ *Kafkasya Dergisi*, Sayı: 2-3. s.36-41.

Aynı sayıda yer alan “*Amerika Rusya'nın İstikbalini Nasıl Görüyor?*” başlıklı yazıda ise Amerika'daki matbuat ve kamuoyu eğilimi değerlendirilmiş ve Amerikan dış politikasının stratejisti George Kennan'ın son makalesinden bahsedilerek “*Rusya'nın dâhilinde her çeşit separatist hareketlerini desteklemenin aleyhinde bulunuyor ve ananevi Rus emperyalizmi karşısında pek müsamahakâr davranıyor. Öyle görünüyor ki, bütün bu beyanatlar karşısında ve Kongrenin Rus milletine karşı dostluk beslediğini teyit eden mesaj karşısında, Rus milletinin Kremlin'in idarecileriyle arasını bozmağa çalışan Amerikan siyaseti, Sovyet Rusya'nın “Sovyet” olduğu için değil bilhassa Rusya olduğu için dünyayı tehdit ettiğini unutacaktır. Bütün bunları nazarı itibara alarak diyebiliriz ki, bir harp vukuunda Amerika Birleşik Devletleri Rus devletinin parçalanması ve Rus olmayan milletlerin de kendi akıbetlerini tayin etmeleri parolasını ortaya atmağa karar vereceklerdir.*”

Söz konusu dergi, maddi imkânsızlıklar ve zor şartlar sebebiyle sınırlı sayıda çıkmış olsa da özellikle temin edilen Türkçe sayıları incelendiğinde döneme ilişkin olarak oldukça kıymetli bilgilere haizdir.²⁴ Sonuç olarak; Kafkasya Dergisi Soğuk Savaş Dönemi'nin gerçekliğinin ve Sovyetler Birliği ile Amerika ilişkileri gölgesindeki Kafkasya'nın tarihini anlamak için özel öneme sahiptir. Milli duruşu ile Sovyetler Birliğine karşı mücadele azmi yine Amerika Birleşik Devletleri'nin Kafkas halklarına çizdiği jeostratejik plana karşı çıkışı Kafkasya Dergisi'nin çalışılmasını elzem kılar.

Sonuç

1950'lerde Münih'te çıkarılan her iki dergi de özellikle Türk Dünyasının soğuk savaş dönemi tarihine ışık tutar niteliktedir. Dergilerin yazıları incelenecek olursa; Sovyetler Birliğine karşı benzer amaç gütmeleri, Mirza Bala Mehmetzade, Süleyman Tekiner, Edige Kırimal gibi Rusya Türkü isimlerin her iki dergide de yazmış olmaları, her ikisinin de Münih'teki siyasi çevrelerden beslenmeleri ortak özellikleridir.

Buna karşılık Dergi dergisindeki yer alan yazıların ilmi içerikleri, profesyonel üslup ve şekli nitelikleri, basım ve dağıtımın Amerikan kuruluşlarınca finansmanı oldukça farklıdır. Dergi'deki yazılar incelendiğinde, gerçekçi ve ilmi yanları şaşırtıcıdır ve bu durum onu basit bir propaganda aracı olmaktan çıkarmaktadır. Zira Dergi özellikle Sovyetler Birliği çalışmaları yapan araştırmacılar için zengin bir bilgi kaynağı olarak değerlendirilebilir. Sadece manipülasyon amaçlı değil fakat özellikle

²⁴ Kafkasya Dergisinin 1951 yılında çıkmaya başlayan ilk sayısı ile Ocak 1955 tarihindeki bu adla çıkarılmış son sayısı olan 23 sayıda da dâhil tüm sayıları incelenmiştir.

Amerikan stratejileri için gerekli, gerçekçi bilgileri içeren Dergi'nin 1960'tan sonra yazı ve yazarlarındaki çeşitliliğin azalması, yabancı bilim adamlarının hakimiyetindeki artış, sayfa sayısının düşmesi gibi sebeplerle çehresinin değiştiği de kabul edilmelidir. Dergi'nin stratejisindeki bu değişiklikte Amerika'nın Sovyetlere karşı değişen stratejilerinin de tesiri muhakkaktır. Özellikle 1960-1970 arasında Doğu ve Batı bloku arasında cereyan eden hadiseler, uluslararası ilişkiler tarihinde Yumuşama (Detand) Dönemini başlatmış, dünyada bağlantısız ülkelerin sayısının artması bu süreci hızlandırmıştır. Dergi'nin Sovyetlere yönelik yazı stratejisi bu sebeple değişmekle birlikte Rusya Türklerinin Derginin yayım politikası üzerinde tesirini azaltan hadise ise özellikle baş yazarlığını yapan Mirza Bala Mehmetzade'nin 1959 yılında vefatıdır. Çünkü Mirza Bala, Rusya Türklerinin haklı davalarını dile getirecek güçlü kaleme sahip itibarlı bir münevverdir.

Kafkasya Dergisinin ise yayım süresi ve içeriği dikkate alınınca mali zorluklara maruz kaldığı, yazıların bilimsel bir çehreden öte, duygusal söylemler ile kalem alındığı görülecektir. Ancak Kafkasya Dergisi'nin belli ülkeye sadık dava adamları tarafından çıkarılması, dönemin hadiselerini, bilinmeyen dış politik bağlantıları dile getirmesi bakımından önemlidir. Amerika'nın Münih merkezli Rusya Türklerine yönelik tüm stratejisi Kafkasya Dergisinden takip edilebilecektir. Yine soğuk savaş dengelerinin Türkler arasında meydana çıkardığı ayrışmaları kayıt altına alan Kafkasya Dergisi, Sovyetler karşısında Azerbaycan muhacereti ve diğer Kafkas halklarının hafızası açısından önemli bilgilere haizdir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Berzeg, Sefer Ersin, *Kafkas Diasporasında Edebiyatçılar ve Yazarlar Sözlüğü*, Kuban Matbaacılık, Ankara, 2008.
- Bilge, Ali Suat, *Türkiye Sovyetler Birliği İlişkileri (1920-1960) Güç Komşuluk*, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara 1992.
- Caferoğlu, Ahmet, *Göçten Konular*, Türk Göçmen ve Mülteci Dernekleri Federasyonu Yayınları, İstanbul, Eylül 1962.
- Demirci, Sibel, *Türk Siyasi ve Düşünce Hayatında Rusya Türkleri*, Post Yayınları, İstanbul Haziran 2020
- Hayit, Baymirza, *Sovyet Rusya Emperyalizmi ve Türk Dünyası*, Güven Yayınları, 1975.

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlardan İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

Johnson, *Ian A Mosque In Munich*, First Mariner Books Edition, Printed in the United State of America, 2011.

Landau, Jacob M. *Pantürkizm*, Sarmal Kitapevi, İstanbul, 1999.

O'Connell Charles T., *The Munich Institute for the Study of the USSR*, University of Pittsburgh Center for Russian and East European Studies, Aralık, 1990.

Otar, İsmail, Cafer *Seydahmet Kırımer'in Günlüğü (1954-1960)*, Polatlı Kırım Türkleri Dayanışma Derneği Yayınları, Ankara, 2003.

Ramazan, Musa, *Bir Kafkas Göçmeninin Anıları*, Kafkas Derneği Yayınları, Ankara, 2001.

Şimşir, Sebahattin, *Mehmet Emin Resulzade Hatıralar ve Kafkasya*, Doğu Kütüphanesi Yayınları, İstanbul, 2011.

Temir, Ahmet, *Vatanım Türkiye*, TTK Yayınları, Ankara, 2011.

Tüzün, Süleyman, *İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'de Dış Türkler Tartışmaları (1939- 1945)* Fakülte Kitapevi, Ankara,2005.

Yagublu, Nesiman, *Mehmet Emin Resulzade Ansiklopedisi*, Azerbaycan Kültür Derneği Yayınları, Ankara, 2015.

Makaleler

Enserov, Vefalı, “Mehmet Emin Resulzade Önderliğinde Türkiye’de Çıkarılan Azerbaycan Siyasi Muhaceret Dergiler”, *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Mayıs 2018, 3(1), s. 100-126.

Ülküsal, Müstecip, “Dr. Edige Mustafa Kırımal’ı Kaybettik”, *Emel Dergisi*, Mayıs-Haziran 1980. Sayı 118, sf. 1-5.

Dergiler

Dergi Dergisi, No:23-24. Yıl: 1961

Kafkasya Dergisi, Yıl:1, Sayı:1, Ağustos 1951

Kafkasya Dergisi, Yıl:1, Sayı:2-3, Eylül-Ekim 1951

Kafkasya Dergisi, Yıl:1, Sayı:4-5, Kasım Aralık 1951

Yeni Kafkasya Dergisi, Sayı: Mart Nisan 1961

Sunumlar

Sibel Demirci, “Mirza Bala Mehmetzade'nin Münih Yazıları”, 29-30 Aralık 2021, “*Dünya Azərbaycanlıları: Tarix Və Müasirlik*” Mövzusunda IV Beynəlxalq Konfrans.ı

Sibel Demirci, “Kuzey Kafkasya Milli (İstiklal) Komitesinin Yayın Organı “Kafkasya (Der Kaukasus) Dergisi Ve Azerbaycan Muhacereti” *Qafqazşünasların II*

Sibel DEMİRCİ

*Beynəlxalq Forumu, 2nd International Forum Of The Caucasus Studies Scholars,
23-24 May / May, 2019, Bakı / Baku 1-Ci Kitab, S.41-48*

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

Ekler

DERGİ DERGİSİ (1955-1971)²⁵

Sayı	Yıl	İçindekiler	Yazar	Sayfa
1	Ocak Mart 1955	Neşriyata Başlarken		3
		Sovyetlerin Türkistan'da tatbik ettikleri siyasetin son safhaları	Prof.Dr. Zeki Velidi Togan	5
		Moğol Halk Cumhuriyeti	Prof. N. Poppe	22
		İkinci Türkmen Dil Kurultayı ve onun siyasi maliyeti	A. Uluktuk	41
		Sovyetlerin Cenubi Azerbaycan hakkındaki emelleri	Mirza Bala	48
		Kırım'da Sovyetlerin din siyaseti	Dr. Edige Kırimal	55
		Ukrayna şarkiyatçılığının teşkili ve tahribi	Prof V.Dubrovskiy	68
		Ural-arkası ile Türkistanın nakliyat işleri	A.Akku	76
		Sovyetler Birliğinde İslam dininin durumu	T. Devletçin	94
		Bolşevik İhtilalinin ve Sovyet sosyal doktrininin muasır harpler üzerinde tesiri	N.Galay	104
		Türkistanda hayvancılığın vaziyeti	Murat Taçmurat	116
		Türkistan ve Kafkasya Cumhuriyetlerinde pamukçuluğun gelişmesindeki zorluklar	S. Kabış	124
		Yeni öğretim yılının hususiyeti	Y. Kaval	129
		Resulzade Mehmet Emin	Mirza Bala	134
		YENİ NEŞRİYAT		
		Kırım Türklerinin milli mücadeleleri		140
		Mannerheim'in hatıraları		144
		Sovyet arkeolojisi		152
		Buhara'daki Mir-i Arab medresesi		153
		Azerbaycan dergisi		158
2	Nisan Haziran 1955	Bakü'den Bandung'a kadar	Prof.Dr. G. Von Stackelberg	3
		Bandung Konferansındaki ideoloji ayrılıklar	A. Ömerhan	13
		Azerbaycan'da köylü mukavemetinin milli karakteri	Mirza Bala	32
		Ukrayna ve Kırım topraklarının imarı meselesi	A.Akku	54
		Kuzey Türkistanın (Kazakistan) nüfus durumu ve bakir arazisinin benimsenmesi meselesi	Y. Miroğlu	75
		Sovyet Azerbaycanı maarifine toplu bir bakış ve komünist terbiye sisteminin hedef	Süleyman Tekiner	90
		1917-1921 yıllarında Kazak devletinin yeniden ihyası	V.G. Glazkov	109
		Sovyetler birliğinde çocuk işçiliği	Y. Kaval	122
		Yazıcıların nazarı dikkatine		130
		YENİ NEŞRİYAT		
		Lehistan Yolunda		133
		S.S.C.B. Hidroelektrik tesislerinin taşıt önemi		136

²⁵ Listeler tanzim edilirken orijinal yazım şekline sadık kalınmıştır. Liste 8 punto ile yazılmıştır.

		Ukrayna Mecmuası		141
3	Temmuz Eylül 1955	Azerbaycanda Sovyet Kolonizasyonu siyaseti	Mirza Bala	3
		1917 ihtilalinden evvel ve sonra Kırım Türk ailesi ile kadının durumu	Dr. Edige Kırım	13
		Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğinde ziraatın durumu	V.S. Merzalow	31
		Bolşeviklerin İdil Ural Türkçesini imha siyaseti	Mustafa Aytugan	50
		Belarusya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti niçin ve nasıl kuruldu	Y. Minskli	62
		Azerbaycan bestekarı Üzeyir Hacıbeyli ve eserleri	M.H.Türkekul	90
		Sovyet demiryolu nakliyatında devamlı buhran	A.Akku	
		Ayaz İshaki İdilli	Sultan (S.Ufali)	107
		En yeni Sovyet tarihçiliği nazarında Türk dünyası	Prof.V.Dubrovskiy	121
		Özbekistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Tarihinin intişarı münasebetiyle	A.Ömerhan	129
		YENİ NEŞRİYAT		
		Central Asian Review		135
		Moskovadan geliyorum		139
		MUHTELİF HABERLER		143
4	Ocak Mart 1956	Sovyetler Birliği Türklerinin münevver kadrosu	A.Kut	3
		Azerbaycan Sovyet Cumhuriyetinin menşei hakkında	Mirza Bala	19
		İdil-Ural bölgesindeki Türklerin menşei	Dr. Hamit Zübeyir Koşay	36
		Özbekistan tarih ve kültürünün tahrifi	A. Ömerhan	44
		Türk Kırımı dair tarihi kaynak ve araştırmalar	Prof.V.Dubrovskiy	53
		Sovyetler Birliği şimal bölgesinin iskanı	Y.Miroğlu	77
		Azerbaycan Türklüğünce benimsenemeyen bir ideoloji	S.Tekiner	88
		Sovyetler Birliğinin toplama kampları	A.Gayev	107
		Sovyet silahlı kuvvetlerinin tenkisi meselesi	N.Galay	123
		Stalin dün ve bugün	V.Bondarenko	129
		Şanlı Gök-Tepe müdafasının 75. yıldönümü	Murat Taçmurat	141
		YENİ NEŞRİYAT		
		Aevlenen Hilal		145
		Azerbaycan dergisi		148
		Mücahit dergisi		150
		MUHTELİF HABERLER		152
5	Nisan Haziran 1956	Komünistlerin tarih telakkisi ve Sovyet esiri Türklerin mukadderatı	Mirza Bala	3
		Kırımda topyekün tehcir ve katliam	Dr.Edige Kırım	13
		Şimali Kafkasyada tehcir ve katliam	Ramazan Karça	35
		Azerbaycan Sovyet imha siyaseti	M.B. Mehmetzade	51
		Sovyetler Birliğinde sanayinin sosyalistçesine yerleştirilmesi ve milli cumhuriyetlerin iktisadi gelişmesi	A.Poplyuko	73
		İç Asyada siyaset ve yazı	Paul B.Henze	95
		YENİ NEŞRİYAT		
		Büyük İslam Tarihi		114

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

		İstiklal Savaşı		116
		Ukrayna İlimler Akademisi		119
		MUHTELİF HABERLER		121
6	Temmuz Eylül 1956	Sovyet devlet sisteminde mahkûm milletler	Mirza Bala	3
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin XX. Kongresi ve Sovyetler Birliğinde milletler meselesi	Prof.Dr. Hans Koch	20
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin XX. Kongresi kararlarında Sovyet dış siyaseti	Dr. R. Yakemçuk	31
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin XX. Kongresinde talim ve terbiye meseleleri	Ramazan Karça	47
		İşte, Azerbaycan tarihi ve kültürü böyle tahrif ediliyor	S. Tekiner	60
		Sovyetlerin harp doktrininde yeni temayüller	N.Galay	75
		Güney Kafkasyanın demiryolu nakliyatı	A.Uselit	87
		Sıra Muhittinov'da mıdır?	M.Taçmurat	103
		Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün VIII.İlmi Kongresi	V.N	105
		YENİ NEŞRİYAT		
		Milliyet Duygusunun Sosyolojik Esasları		109
		Türkistan Sesi		118
		MUHTELİF HABERLER		120
7	Ekim Aralık 1956	Sovyet sömürgeciliğinin tarihi-ideolojik kaynağı ve mukadder akıbeti	Mirza Bala	3
		Kazanlı fikir adamı ve tarihçi Rızaeddin Fahreddinoğlu	A. Battal Taymas	17
		Sovyet dış ve iç siyasetinin sınır hatları üzerinde buhran	N.Galay	33
		Bolşeviklerin 1917-1918 yıllarında Kırmıda milliyet siyaseti	Dr.E Kırmal	44
		Komünist Partisinin XX. Kongresinden sonra Sovyetler Birliğinde tarih ilmi ve şarkiyatçılık	Dr.G.von Strackelberg	57
		Büyük Azerbaycan Şairi Fuzuli	Azer Tamer	70
		Müslüman-Arap dünyasında Sovyet propagandasının dış şekilleri	Arif Sultan (S.Ufalı)	85
		Azerbaycan Türkçesinin devlet dili ilan edilmesi münasebetiyle	Süleyman Tekiner	97
		YENİ NEŞRİYAT		
		XX. Asır Türkistanı		116
		Kırmımlı bir Türkün Rusyadaki Maceraları		121
		MUHTELİF HABERLER		124
8	Ocak Mart 1957	Sovyet Birliğinde Türkoloji "Türk dilleri" ve "Türk milletleri"	Mirza Bala	3
		Komünistlerin İmam Şamil hakkında fikir değiştirmeleri ve onun sebepleri	Ahmet Magoma	19
		Şimali Kafkasya demiryolları	A.Uselis	41
		Tataristan Muhtar Cumhuriyetinin siyasi kuruluşu	T.Devletçin	60
		1956 İslam Kongresinde Sovyet mahkumu milletler meselesi	Abdülğani Derbendi	78
		İkinci dünya savaşından önce Sovyet devlet müesseselerinin "yerleştirilmesi"	Prof. V.Dubrovskiy	94
		YENİ NEŞRİYAT		

		İslam		104
		Mev'ut cennette bir Tudehli		110
		Türk lisanları mukayeseli grameri hakkında araştırmalar		119
		Ukrayna milli komünistleri		121
		MUHTELİF HABERLER		123
9	Nisan Haziran 1957	Rusya İhtilalinde Türkler	Mirza Bala	3
		Macar isyanının dersleri	N.Galay	17
		Sadri Maksudi Arsal	A.Battal Taymas	36
		Altını beşyillik planda Sovyetlerin iktisadi problemleri	V.Marçenko	48
		Sovyet pedagojisinde buhran	Ramazan Karça	64
		Bariz bir hakikati uğultuya boğmağa yeltenen kısık bir ses	Süleyman Tekiner	76
		Sovyetler Birliğinde nüfus hareketi	Y.Miroğlu	87
		Sovyet temerküz kamplarının içyüzü	A.Gayev	98
		Moskovanın sürgün ve imha ettiği milletler		119
		MUHTELİF HABERLER		125
10	Temmuz Eylül 1957	Sovyetlerde nasyonel komünizm ve kızıl Turan efsanesi	Mirza Bala	3
		Sovyetlerde milli hakların kırkncı yıldönümü	Prof.Dr. Reinhart Maurach	13
		Son yıllardaki Sovyet dış siyasetinin ana hatları	D.Yu.Dallin	26
		Marksist ideolojisi ve Sovyet gerçekliği	Prof. Frederick C.Burgboorn	39
		İranda Komünizmin gelişmesi	Ali Azertekin	49
		SSCB Yüksek Şurasının VI. Sesionunda görüşülen müttefik cumhuriyet haklarının genişletilmesi meseleleri	A. Yurçenko	71
		Sovyetler Birliğinin 1957 yılına mahsus devlet bütçesi	P.Kovankovski	83
		Tacik edebi dilinin Ruslaştırılması	A. Bennigsen	91
		Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün IX. İlmi Konferansı		96
		YENİ NEŞRİYAT		
		Korkunç Yıllar ve Yurduna Kaybeden Adam		98
		Anayurtta Unutulan Türklük		103
		MUHTELİF HABERLER		108
11	Ekim Aralık 1957	Sovyet rejiminin kırkncı yıldönümünde	Mirza Bala	3
		Bolşevizm'in ideolojik esasları ve göze çarpan değişiklikler	Dr. R. Vraga	11
		Sovyet ekonomi sisteminin kırk yıllığı	Prof.N.Vasslyev	26
		Sovyet sanayinin yeniden teşkilatlanmasında stratejinin rolü	N.Galay	46
		Türkistan'ın Aşkabat demiryolu	A.Üselis	58
		Sovyet şarkiyatçılığının sıradaki meseleleri	P.Urban	70
		Sovyetler birliği ve sömürgeleri üzerinde yeni bir araştırma	Necati Akder	80

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

		Azerbaycan Sovyet edebiyatının bugünkü manzarasını yansıtan bir tenkit yazısı münasebetiyle	Süleyman Tekiner	96
12	Ocak Mart 1958	Kafkasya istiklal ilamının kırkınıcı yıldönümü münasebetiyle	Mirza Bala	3
		Türkistan sovyet cumhuriyetlerinde parti temizlemeleri	V. Skorodumov	19
		Kırım Türklerinin Yiğit Halim destanı hakkında bazı kayıtlar	Dr. Edige Kırimal	32
		Sovyetler Birliğine dahil Türk Müslüman milletlerin komünist partisi merkez organlarına iştiraki	Mustafa Aytugan	39
		Sovyet ortaokullarında yeni reform ve neticeleri	Ramazan Karça	51
		Sovyetler Birliğinde mahalli-milis ve milli askeri kıt'alar	V. Skuybıda	64
		Sovyetlerin yeni atom manevrası	N.Galay	74
		Beşinci Sovyet deniz harp donanması	N.G.	79
		Alman donanmasının sihirbaz korsan gemisi	Valerian P.Lebedew	82
		Asyalı ve Afrikalı Hukukçular Konferansı		90
		YENİ NEŞRİYAT		
		A.S.S.C İlimler Akademisinin 10 yıllığı		92
		Şeyh Şamil		98
		Artık yoldaş değiliz		103
		Yol üstündeki oda		106
		MUHTELİF HABERLER		109
13	Nisan Haziran 1958	Sovyetler Birliğinde İslam dinine yeni hücumlar	M. Bala Mehmetzade	3
		Kazanlı fikir adamı ve terbiyescisi Alimcan Barudi	A. Battal Taymas	14
		Macaristanda Sovyet hakimiyetinin parlaması ve sönmesi	Strafen C. Stolte	25
		Sovyetler Birliği sanayinin 40 yıllık idare teşkilatı ve yeni reformlar	G.A V. Vvedenski	41
		Kırk yılda sovhozlar	S. Kabış	60
		HATIRALAR		
		Mareşal Pilsudski ile mülakatlarım ve hatıralarım	Cafer S. Kırimer	75
		Azerbaycan'da dörtbuçuk yıl	İ.H. Ertaylan	84
		YENİ NEŞRİYAT		93
		Kazan		103
		Kızıl İmperyalizm		108
		MUHTELİF HABERLER		
14	Temmuz Eylül 1958	Sovyetlerin dini bir müracaatnamesi münasebetiyle	Mirza Bala	3
		Sovyet toplumunun sosyal bünyesi	Prof.Dr. V. Sukennitski	11
		Sovyetler Birliğinde hâkim sınıf	A.Avtorhanov	49
		Tataristan'ın bugünkü durumu	T.Devletçin	68
		Azerbaycan Türklüğünün topyekün imhasını hedef tutmuş milli bir katliam "milli bayram" ilan ettiriliyor.	Süleyman Tekienr	88

		Sovyetler Birliğinin Öğrenme Enstitüsünün hayat ve faaliyetlerinden		103
		YENİ NEŞRİYAT		
		Gazi Geray Han, hayatı ve eserleri		105
		Kırım Türklerinin Kaderi Hakkında Yeni Neşriyat		106
		MUHTELİF HABERLER		108
15	Ekim Aralık 1958	İslamiyet ve Komünizm	Alihan Kantemir	3
		İtibarı iade edilmiş Kuzey Kafkasya halklarının durumu	Mahmut Aslanbek	16
		Belorusyanın dünü ve bugünü	P.Urban	30
		Doğudaki Sovyet propagandası	Ramazan Karça	55
		Tataristan'ın kuruluşu meslesi ve bugünkü durumu	Dr. Ahmet Temir	63
		Sovyetler Birliğinin hububat ekonomisi	S. Kabış	70
		Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesinin genel siyasetinde Sovyet dış ticaretinin rolü		83
		YENİ NEŞRİYAT		
		Doktor Jivago		92
		The New Class		101
		MUHTELİF HABERLER		105
16	Ocak Mart 1959	Çağdaş Sovyet toplumu üzerinde tartışmalar	Mirza Bala	3
		Sovyetler Birliğinde köylü sınıfının durumu	V. Merzalow	12
		Sovyet maarif sistemini altüst eden yeni bir kanun münasebetiyle	Süleyman Tekiner	40
		İdil Ural Türkleri dil ve yazılarının Sovyetleştirilmesi ve Ruslaştırılması	V. Musabay	55
		Kuzey Kafkasya'da halk tahsilinin durumu	Ramazan Kaya	62
		Sovyetler Birliği doğusundaki demiryollarının gelişme planları	A.Lebed	76
		Sovyetlerin Karadeniz'deki baltalayıcı faaliyetleri	Lev Predteçevskiy	83
		Mirza Bala		95
		YENİ NEŞRİYAT		
		Onlar da insandı		98
		MUHTELİF HABERLER		105
17	Nisan Haziran 1959	Harpten sonraki devirde Sovyetlerin Türkistan'daki ideolojik siyaseti	Prof.N.N. Poppe	3
		Sovyetler Birliğinin dış siyasetinde iktisadi amillerin rolü	Prof. E.Glovinski	26
		Sovyetler Birliğinde kimya sanayii ve sentetik maddeler istihsali	G.A.Vuedenskiy	50
		Sovyet Azerbaycan'ında tenkitlere hedef olan bazı şiirler üzerine incelemeler	Süleyman Tekiner	65
		Türkistan'daki maarif ve irfan işlerine uzaktan bir bakış	Dr. A. Oktay	84
		Afro-Asya Halklarının Dayanışma Teşkilatı	Ali Sabri	93
		Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün XI. İlmî Konferansı		104
		MUHTELİF HABERLER		105

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

18	Temmuz Eylül 1959	-	-	-
19	Ekim Aralık 1959	İstikrarsız Statu quo	N.Galay	3
		Sovyet dış siyasetini önceden tayin eden amiller	Prof.A. Avtorhanov	15
		Türkistan Milli Muhtariyet Hükümeti	Dr. A. Oktay	35
		Kuzey Kafkasya'da milliyetçiliğe karşı savaş	Ramazan Karça	48
		Sovyet Azerbaycan'ında çıkan bir tarihi eseri münasebetiyle	Süleyman Tekiner	63
		İkinci dünya savaşının hazırlanmasında Molotov-Ribbentrop paktının önemi	G. Kostyuk	78
		Geçenlerde Sovyet ilminde çıkan ihtilaflar hakkında bazı kayıtlar		92
		YENİ NEŞRİYAT		
		İslam aleyhtarı propaganda ve onun Azerbaycan metodları		96
		Türk Yurdu		97
		Komünizmin geniş kuruculuk devresinde milli münasebetlerin inkişafı		98
		MUHTELİF HABERLER		105
20	Ocak- Mart 1960	-	-	-
21	Nisan Haziran 1960	Sovyet kolonyalizmi problemi üzerine	G.A.von Stackelberg	3
		Sovyetler Birliği silahlı kuvvetlerinde yapılan tenkisin sosyal manası	N.Galay	19
		Sovyetler Birliğinin yüksek okullarında yapılan reform	Ramazan karça	34
		Lenin'in ahlaki tutumunun teori ve pratiği	P.Fedenko	44
		Azerbaycan Komünist partisinin XXIV. Kongresini en çok meşgul eden mesele	Süleyman Tekiner	52
		Sovyetler Birliğinde kadın emeği	F.S. Gayenko	65
		Sibiryanın geopolitik önemi	Y.Mironnenko	76
		Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün 10. yılı		86
		YENİ NEŞRİYAT		88
		Kırım Hanlığı, Menşei, Kuruluşu ve Osmanlı İmparatorluğuna Bağlanması		89
		İslamiyet'in müdafaa vekili rolünde bir yalancı		94
		MUHTELİF HABERLER		
22	Temmuz Eylül 1960	Paris Zirve konferansı ve Sovyet dış siyaseti	G.F. Ahminov	3
		Sovyetler Birliği okullarında yapılan yeni reform ışığında pedagoji araştırmaları	Ramazan Karça	15
		Kazan Türklerinde milli davranışlar	A. Battal Taymas	26
		Sovyetler Birliğinin 1959 nüfus sayımı rakamlarına göre Kuzey Türkistan nüfusunun dinamiği	Y. Mirenenko	38
		Çin Halk Cumhuriyeti'nde Doğu Türkistanın durumu	A. Kaşın	47

		Tataristan milli yazarlarının kaderi	B.Musabay	57
		Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün XII. İlimi Konferansı		64
		YENİ NEŞRİYAT		
		Sovyet Rusya'nın İslam aleyhtarı siyasetinin vesikaları: Taşkent ruhu; Türkistan ve Doğu		66
		Soğuk Harp		68
		MUHTELİF HABERLER		74
23/24	Ekim Aralık 1960	Hruçov hakimiyeti altında Sovyetler Birliğinin iç siyaset gelişmesi	Prof. A.Avtorhanov	3
		Sovyet ordusu ve Sovyetler Birliğinin iç siyaseti	N.Galay	25
		"Muhtevaca sosyalist şekilce milli kültür" konusu etrafında Azerbaycan'da yeni kıvılcıklar	Süleyman Tekiner	38
		Türkistan Sovyet cumhuriyetlerinde milli ideolojik eğilimler	P.Urban	46
		Afrika ve Asya ülkelerinde Sovyet-Çin rekabeti	A.Kaşın	58
		Kuzey-Kafkasya edebiyatının Sovyet devrindeki durumu hakkında bazı kayıtlar	Ramazan Karça	68
		Sovyetlerin komünist emperyalizmi tecrübesi ve Sovyetler Birliğindeki Müslümanlar	G.A.von Stackelberg	77
		KAYIPLARIMIZ		
		Profesör Ahmet Nabi Magoma		91
		Ekber Ağa Şeyhülislam		94
		YENİ NEŞRİYAT		
		Soviet Deportation of Nationalities		95
		Sovyet Rusyada işçilerin bugünkü durumu		98
		Emel		101
		MUHTELİF HABERLER		105
25	Ocak Mart 1961	Sovyet rejiminin Sovyetler Birliği milli cumhuriyetlerinde uyguladığı koloni siyaseti	Prof. Antony Adamovich	3
		Yeni tip koloniyalizm -Sovyet koloniyalizminin ana hatları	Prof. P.Fedenko	15
		Sovyet koloni siyasetinin bir örneği olmak üzere Türkistan	Dr. Baymirza Hayit	32
		Sovyet hükümetinin iktisatçı geri ülkelerdeki siyasi, iktisadi ve taktik faaliyeti	Suzanne Labin	46
		Gelişen memleketlerde Sovyet iktisadi yayılması	Prof. E. Glovinsky	73
		Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsünün XIII. İlimi konferansı		84
		YENİ NEŞRİYAT		
		Komünizm karşısında yeni nizam		86
		MUHTELİF HABERLER		91
26/27	Nisan Haziran 1961	Sovyet blokunun stratejik zaafı	N.Galay	3
		Komünist rejimle idare edilen memleketlerin iktisadi durumları karşısında Sovyet siyaseti	Dr. Hans Braker	10
		Moskovanın kurduğu "Karşılıklı İktisadi Yardım Şurası İmparatorluğu" üye memleketler için kolonizasyon mu ifade eder	Stefan Stolte	23
		Türkistan Sovyet cumhuriyetindeki parti kongrelerinin neticeleri	T.Devletşin	33

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

		Sovyet Birliği nüfusunun 1959 nüfus sayımından sonraki dinamiği	Y. Mironenko	48
		Sovyetler Birliğinde İslam dinine karşı yapılan yeni kovalamalar	N.A.Teodoroviç	61
		Sovyetler Birliğindeki Türk halklarının arkeolojik tarihi	Prof.M.A. Miller	75
		Kayıplarımız		90
		YENİ NEŞRİYAT		
		Turken und Sowjets		94
		Türkiye Cumhuriyeti dışındaki Türk toplulukları		97
		Kuzey Kafkasya, hürriyet ve istiklal davası		103
		MUHTELİF HABERLER		105
28	Temmuz Eylül 1961	Sovyet kolonyalizmini öğrenmeğe yarar bir örnek: dış Moğolistan	Prof William A. Ballis	3
		Sovyetler Birliği Komünist partisinin yeni programında daimi temizlik prensibi	G.Ahminov	16
		Sovyetler Birliği Komünist partisinin yeni programının ışığında Sovyetler Birliğindeki milli münasebetlerin gelişimi	Prof.Dr. A. Yurçenko	29
		Sovyet silahlı kuvvetleri ve Sovyetler Birliği Komünist partisinin XXII. Kongresi	N.Galay	47
		Komünizm-Emperyalizm-Militarizm	A.Kaşın	61
		Sovyetler Birliğinin Baltık boyu cumhuriyetlerindeki nüfus demografisi	Y.Mironenko	73
		YENİ NEŞRİYAT		
		Sowjetrussische Orientpolitik am Beispiel Turkestans		87
		MUHTELİF HABERLER		89
29	Ekim Aralık 1961	Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Mart Plemonunun sonuçları	S.S. Kabış	3
		Sovyetler Birliğinde "Travopoliye" sisteminin ideolojik yıkılışı	N.K. Novak Decker	16
		Sovyetler Birliğindeki tarım işlerindeki daimî buhranlarının sebepleri	A. Lebed	23
		Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Mart Plemonunca alınan kararlar ışığında Sovyet tarım işleri	Prof.Dr. A. Yurçenko	29
		İstihlak maddelerinin bollığı vaitleri ve Sovyetler birliği Kolhoz düzeninin perspektifleri	F.Gaenko	37
		Sovyetler Birliği köy ekonomisinin makinalaşma perspektifleri	G. Vvedensky	41
		Sovyetler Birliği köy nüfusunun dinamik ve Sovyet tarım işlerinin yeniden kuruluşu	Y.Mironenko	45
		Sovyetler Birliğinde tarım yönetim işlerini yeniden kurmanın stratejik yönleri	N.Galay	52
		Sovyetler Birliği tarım alanındaki değişikliklerin siyasi önemi	G.Ahminov	58
		Sovyetler Birliğinde 1961 planının suya düşüşü	A. Polajayev	63
		Sovyetler ve Arnavutluk arasında iktisadi münasebetler	Prof E.A. Glovinsky	74
		Aleksandr V. Yurçenko (1904-1962)		88
		YENİ NEŞRİYAT		
		Türkiyede Komünizm hareketleri		90

		Popitki modernizatsii İslama v sovremyonnih usloviyah		94
		Anadolu- Kafkas- Azerbaycana armağan		98
		MUHTELİF HABERLER		99
30	Ocak Mart 1962	Balkar Türklerinin asılları meselesi efradında	Prof. M. Miller	3
		Sovyetler Birliğinin yüksek planlamasında stratejik yönler	M. Martens	17
		Afrikaya Komünist Çin sızması	A. Kaşın	29
		Sovyetler Birliğinde gaz sanayi	G. Vvedenskiy	54
		İdil Uralın iktisadi önemi	B. Musabay	46
		Sovyet gözlüğü ile bugünkü Azerbaycan	Prof. V. Dubrovskiy	54
		İdeoloji çalışmalar yönünden Azerbaycandaki son durum	S. Tekiner	73
		Rusya Federasyonu içinde Adıge Muhtar Eyaleti kuruluşunun 40. yıldönümü	R. Traho	86
		Sovyetler Birliği Öğrenme Enstitüsünün XIV. İlimi Konferansı		92
		Ceyhun Hacıbeyli		93
		YENİ NEŞRİYAT		
		İhtilal		96
		Milliyetçilik anlayışımız ve komünizm		100
		MUHTELİF HABERLER		103
31	1963	Sovyet Rejiminin dayanağı olmak üzere Sovyet gençliği	A. Lebed	3
		Sovyet gençliğinin istek ve emelleri	G. Ahminov	14
		Baş kaldıran gençlik	M. Martens	30
		Sovyet güzel sanatlarında liberalizmin sonu	M. Hansson	45
		Sovyet gençliği ve ordu	N. Galay	57
		Sovyetler Birliği ekonomisinde gençliğin rolü	F. Hayenko	67
		Sovyet Ukraynasında gençliğin durumu hakkında bazı mülahazalar	Prof. E. A. Glovinsky	82
		Edebiyatta ve sanatta Sovyet Ukrayna gençliği	R. Zibenko	85
		Sovyet gençliğinin milli muvakaleti	P. Urban	88
		Sovyet istatistiğine göre gençlerin milli terkihi	Y.P. Mirenenko	95
		Sovyet gençliğinin dine karşı münasebeti	N. Teodoroviç	99
		YENİ NEŞRİYAT		
		Türk Kültürü		104
		MUHTELİF HABERLER		107
32	1963	Sovyetler Birliğinin silahlı kuvvetleri ve milli mesele	M. Martens	3
		Sovyetler Birliğinde Rus olmayan milletlerin bibliografi ve edebiyat tarihi problemleri	M. Hansaon	15
		Rus tarihçisi Pokrovski'nin itibarının iade edilişi	P. Urban	24
		Azerbaycan Birleşmiş Milletlerde cereyan eden tartışmaların sıklet merkezinde	Süleyman Tekiner	36
		Kuzey Kafkasyanın bugünkü edebiyatına kısa bir bakış	R. Traho	50
		Sovyetler Birliği gençliğinin komünist olmayan dünyaya karşı tutumu	Martin Stieger	63
		Alihan Kandemir (1886-1963)		70
	1963	MUHTELİF HABERLER		75
33	1963	Sovyetler Birliğinde milli edebiyatlar	Prof.A. Adamovich	3

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

		Bugünkü Türkistan edebiyatı	Veli Zünnün	21
		Azerbaycan Sovyet edebiyatında mukavemet hareketinin milli karakteri	Süleyman Tekiner	34
		Ukrayna Sovyet edebiyatında son on yıl	İ. Koşelivets	48
		Komünist sistem ve az gelişmiş ülkeler	A. Kaşın	57
		Sovyet gençliği arasında suç işleme	Y. P. Mirenenko	65
		Sovyetler Birliği Öğrenme Enstitüsünün XV . İlmi Konferansı		69
		Prof. Aytek Namitok (1892-1963)		72
		MUHTELİF HABERLER		74
34	1963	Kafkasya nüfusunun dinamikleri	Y. Mirenenko	3
		Sovyet petrolü ve ihracatı	G. Vvedenskiy	19
		Sovyetler Birliğinde kadınların eşitliği	Ramazan Traho	26
		Sovyetler Birliği seyahatından bazı hatıralar	Mehmet Arif Demirer	40
		Bir Sovyet müellifinin Kırım Türkleri ve mazileri hakkında iftiraları	Kemal Ortaylı	57
		YENİ NEŞRİYAT		
		Les Russiatiques, l'Empire de Tamerlan a l'heure du Kremlin		
		MUHTELİF HABERLER		64
35/36	1964	Sovyetler Birliğinde tahıl buhranı	S. Kabiş	3
		Sovyet kimya sanayinin ziraat problemleri	G. Vvedenskiy	15
		Sovyetler Birliğinde Müslümanlığın gerçek durumu	Prof. Abdurrahman Kunta	26
		Doğu Türkistanda Sovyet yayılması	A. Kaşın	39
		Bugünkü Tataristan	Prof. V. Dubrovskiy	48
		Sovyet tarihçiliği ve Rus koloniyalizmi üzerine bazı kayıtlar	P. Urban	67
		Sovyet milli siyasetinin bugünkü eğilimleri		71
		Kayıplarımız		83
		YENİ NEŞRİYAT		
		Russia in Centrel Asia		87
		MUHTELİF HABERLER		91
37	1964	Sovyetler Birliği milletlerini milletlerden tecrit programı	Prof. Abdurrahman Kunta	3
		Azerbaycan ve Rusya	Mehmet Sadık Aran	32
		Kara bir istilanın milli bayram gibi kutlanması olayı	Süleyman Tekiner	41
		Azerbaycan müziğinin gelişmesi	Bayram Rıza	53
		A. K. Barakov ve ilmi yaratıcılığı	Ramazan Karça	60
		Sovyetler Birliği Öğrenme Enstitüsünün XV ₁ . İlmi Konferansı		67
		Kayıplarımız		68
		YENİ NEŞRİYAT		
		İstoriya Gorada- Geroya Sevastopolya (1917-1957)		70
		MUHTELİF HABERLER		74
38	1964	Stalinden sonra Sovyetler Birliği Komünist partisi	Herman Achiminov	3
		Sovyet toplumunda sınıflar ve muhalefet	Prof. Giovanni Bessi	18
		Hruşçov'un devrilmesi ve Kremlindeki "saray ihtilalinin" cereyan şekli	P. Krujin	30
		Hruşçov'un düşüşünün Sovyetler Birliğinde doğuracağı muhtemel sonuçlar	Prof. Abdurrahman Kunta	40
		Sovyet Türkistanı hakkında bazı kayıtlar	Prof. V. Dubrovskiy	47
		"Yeni adam"ın eğitimi problemi	Y.A. Pismenni	56

		Sovyetler Birliği Öğrenme Enstitüsünün sempozyumu		70
		YENİ NEŞRİYAT		
		Die Totengraber des Kommunismus		72
		MUHTELİF HABERLER		75
39/40	1965	Derginin on yılı	Dr. Edige Kırımal	3
		Sovyet Türkistanının demografisi	Y. Mirenenko	8
		Sovyetler Birliğinin halk eğitimi alanındaki milli siyaseti	İ. Bakalo	26
		İdil Ural Azerbaycan ve Türkistanda petrol istihali	G. Vvedenskiy	40
		Stalinin ölümünden sonra Sovyet Azerbaycanı	Süleyman Tekiner	52
		Sovyetler Birliğinde küçük el sanatları	Bayram Rıza	64
		Çeçen İnguş ve Karaçay Balkarların topyekün imhası ve tehcir faciasının 21. yıldönümü münasebetiyle	B.Batırhan	75
		MUHTELİF HABERLER		83
41	1965	Sovyet Türkistanında milliyetçilik	Edige Mustafa Kırımal	3
		Kırgızistanda milliyetçilik	Prof. Timurbek Devletşin	22
		Özbekistanda milliyetçilik	Süleyman Tekiner	34
		Kazakistanda milliyetçilik	Bayram Rıza	49
		Tacikistanda milliyetçilik	Mehmet Emircan	59
		Türkistanda İslamiyete karşı savaş ve milli kadrolar meselesi	Dr. Aman Berdimurat	67
		Kayıplarımız		69
		ENSTİTÜ HABERLERİ		73
		YENİ NEŞRİYAT		75
		MUHTELİF HABERLER		76
42/43	1965	Rusya İmparatorluğunun kuruluşu hakkında yeni Sovyet tarihi	Prof.P.Fedenko	3
		Türkmenistanda milliyetçilik	Dr. Edige Kırımal	13
		Bir siyaset amili olmak üzere Sovyet ordusu	Prof. Abdurrahman Avtorhan	33
		Çin ve Sovyet devletleri arasında Moğolistan	A.Kaşın	43
		Sovyet Türkistanı ve Azerbaycanında pamukçuluk	S. Kabış	56
		Maveray-i Kafkasyada sanayi	G. Vvedenskiy	65
		ENSTİTÜ HABERLERİ		74
		MUHTELİF HABERLER		75
44	1966	Yakut Türkleri	Prof. V. Dubrovski	3
		Türkistandaki Sovyet sömürgeciliğinin mahiyeti üzerine	Prof. Timurbek Devletşin	16
		Dine karşı Sovyet propagandası ve İslamiyet	N.A. Teodoraviç	27
		Sovyetler Birliği ve milli kurtuluş hareketleri	P. Urban	36
		Sovyet Çin anlaşmazlığı ve muhtemel sonuçlar	Prof.Robert A. Rupen	44
		Sosyalist millet efsanesi üzerine	Süleyman Tekiner	52
		YENİ NEŞRİYAT		66
		MUHTELİF HABERLER		79
45	1966	Sovyetler Birliği Müslüman halkları üzerinde İslamiyetin tesiri	Georg von Stackelberg	3
		Sovyet sömürgeciliğinin bir örneği olmak üzere Türkistan	Prof. P.Fedenko	17

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

		Türkistan Ceditizmi komünizm propagandasının dikkat merkezinde	Süleyman Tekiner	25
		Sovyetler Birliği tababetinin ahlak prensiplerinde değişiklik	Dr. G. Schulz	35
		Sovyetler Birliğinde teknisyenler ve entellektüeller arasındaki anlaşmazlık	S. Voronitsın	42
		Sovyetler Birliğinin yeni beş yıllık planının özellikleri	Georg Wedensky	55
		Kırım ve Kırım Türklerinin tarihi geçmişi	Dr. Edige Kırmal	64
		ENSTİTÜ HABERLERİ		72
		MUHTELİF HABERLER		79
46	1966	Sovyetler Birliği Müslümanlarının elli yıllık hayatı	Prof. Timurbek Devletşin	3
		Sovyet Dayanışma Komitesinin Asya ve Afrika memleketleriyle ilgili faaliyeti	Süleyman Tekiner	14
		Bükreşte iki konferans	Stefan C. Stolte	25
		Sovyetler Birliğinde doğum ve tabii nüfus artışı	Y. Mironenko	35
		Sovyetler Birliğinde komünist diktatörlüğünün geçirdiği buhran	Prof.F. Pedenko	43
		Çarlık Rusyası hakimiyetinde Kırım	Dr. E. M.Kırmal	51
		YENİ NEŞRİYAT		62
		ENSTİTÜ HABERLERİ		70
		MUHTELİF HABERLER		77
47	1967	Komünist partisi 1919 programının yekunları. Ütopya ve realite	Abdurrahman Avtarhon	3
		Ekim İhtilali ve Sovyet Doğusu halklar	Süleyman Tekiner	18
		Sovyet tarımının elli yılı üzerine	S. Kabış	30
		Sovyetler Birliğinde vazedilmiş aile ve iş kanunları hakkında bazı mülahazalar	Y. Mirenenko	42
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin XXIII. Kongresinden sonra Sovyet tarih ilmi	P.Urban	53
		Kırım Türklerinin milli kurtuluş hareketi	E.Kırmal	63
		Kayıplarımız		73
		MUHTELİF HABERLER		74
48	1967	Sovyetler Birliğinde milletler meselesi	Richard Pipes	3
		Savaş ve barış meseleleri	N. Galay	12
		Marksist nazariyenin bir reddi olarak Sovyet nizamı denemesi	Herman F. Achminov	23
		Sovyetler Birliğinde elli yıl boyunca demografik değişiklikler	Y.Mironenko	29
		Doğu Sovyet Cumhuriyetlerinde ideolojik çalışmalar	Süleyman Tekiner	38
		Sovyetler Birliğinde "sosyalist gerçeklik" ve sanatın kaderi		48
		Kırım Türklerinin 1917-1920 yılları arasında milli kurtuluş hareketi		55
		YENİ NEŞRİYAT		70
		MUHTELİF HABERLER		78
49	1967	Sovyetler Birliğinde devlet idaresinin elli yıllık komünist pratiği	Prof. T. Devletşin	3
		Rusyada mutlakiyetin ellinci yıkılış yılı	Prof. P.Fedenko	16
		Sovyet milliyet siyasetinin yeni tarifi	Dr. Jean Pennar	24
		Sovyetler Birliğinde kolhozlardan tarım kooperatiflerine dönüş	Abdurrahman Avtorhan	29

		Sovyet liselerinden çıkanların karşılaştıkları güçlükler	Süleyman Tekiner	37
		Sovyetler Birliği silahlı kuvvetlerinde yeni tayinler	P. Krujin	46
		Sovyetler Birliğinde eski anıtlar	N.A. Teodoraviç	53
		Sovyet Rusya hakimiyeti altında Kırım	Dr. E. Kırimal	59
		YENİ NEŞRİYAT		67
		MUHTELİF HABERLER		76
50	1967	Çarlık Rusyasında ve Sovyetler Birliğinde Doğu araştırmalarının tarihi ve gayeleri	Prof.Dr. Ahmet Temir	3
		Parti içinde parti Sovyetler Birliği Komünist Partisi	Herman E. Achminov	10
		Sovyetler Birliğinde emek	F. Hayenko	20
		Sovyet Türkologların Bakü Konferansı	Süleyman Tekiner	32
		İdil Ural topraklarında nüfus hareketi	Y. Mironenko	43
		Stalinin biyografisi üzerine	Prof.P.Fedenko	54
		KAYIPLARIMIZ		65
		YENİ NEŞRİYAT		68
		MUHTELİF HABERLER		76
51	1968	Rusyada Ekim darbesinin 50. yılı üzerine	Prof.P.Fedenko	3
		Sovyetler Birliği Kara Kuvvetleri Başkomutanlığının yeniden ihdası	P.Krujin	13
		Yeni Sovyet örf ve gelenekleri üzerine	Süleyman Tekiner	23
		Kızıl Çinde Büyük Proleter Kültür İhtilali	Etsuo Kohtani	32
		Sovyet ekonomisinde beliren yeni imkanlar	K. Kırlov	39
		Sovyetler Birliğinde ideoloji ve moda meseleleri	Bayram Rıza	43
		Sovyetler Birliğinde manevi kıymetlerin yeniden değerlendirilmesi prosesi	Y.Marin	49
		Sovyetler Birliğinde göç hareketleri	Y. Mironenko	56
		Yeni beş yıllık planda Sovyet kimya endüstrisi (1966-1970)	G.A. Vvedenski	64
		YENİ NEŞRİYAT		71
		MUHTELİF HABERLER		75
52	1968	Sovyetler Birliğinde ideoloji buhranının derinleşmesi	Herman F. Achminow	3
		Sovyetler Birliğinde halkların uydurma hukuk eşitliği üzerine	Prof.T. Devletşin	10
		Sovyet içtimai ilimleri ve problemleri	Süleyman Tekiner	16
		Sovyet okulunun elli yıllık komünist yönetimi	S. Altayev	26
		Sovyetler Birliği sendikalarının XIV. Kongresi	P.Hayenko	35
		Sovyetler Birliğinde milli ilişkilerin gerginleşmesi üzerine	Y. Marin	44
		SSCB ve ABD ekonomik gelişmeleri arasında yapılan kıyaslamalar üzerine	K.Kırlov	51
		Nazariyatta ve gerçeklikte "Yeni Sovyet Adamı"	S. Veronitsın	57
		Sovyetler Birliği silah metalürji sanayinin durumu	G.A. Vvedenski	63
		YENİ NEŞRİYAT		72
		MUHTELİF HABERLER		74
		ENSTİTÜ HABERLERİ		79
53	1968	Türkistan Tarihi	Dr. Edige Kırimal	3
		Türkistan Sovyet cumhuriyetlerinin devlet kuruluşu	Prof.T. Devletşin	23
		Sovyet Türkistanında siyasi sistem ve devlet idaresi	Prof.Dr. Abdurrahman Avtorhan	32
		Marksizm ve Sovyet gerçekliği	Prof.P.Fedenko	44
		Bilingizm problemi üzerine	Süleyman Tekiner	52

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

		Sovyetler Birliğinin dış memleketlerde kültür ilişkileri meselesi	B. Rıza	65
		YENİ NEŞRİYAT		71
		MUHTELİF HABERLER		77
54	1968	Türkistanda Türk dili ve edebiyatı	Prof. Ahmet Caferoğlu	3
		Milliyet meselesinin çözümünde Sovyet nazariyesi ve tatbikatı	Prof. P. Fedenko	17
		Sovyet edebiyatında Rus milli idesi	Leon J. Barat	24
		Güney Kafkasya edebiyat tenkitçilerinin Bakü konferansı	Süleyman Tekiner	35
		Sovyetler Birliğinin gayrı Rus halklarını Ruslaştırma vasıtası olmak üzere karma evlilikler	Y. Mironenko	49
		İki komünist imparatorluk arasında amansız düşmanlık	Y. Marin	57
		YENİ NEŞRİYAT		
		MUHTELİF HABERLER		
55	1969	Sovyet Türkistanının jeopolitik ve stratejik önemi	N.Galay	3
		Hive Hanlığı ve Buhara Emirliğinin Sovyet Rusya tarafından istilası ve Türkistanın Sovyetleştirilmesi	Herman F. Achminov	21
		Sovyet Türkistanı (Demografik özet)	Y. Mironenko	35
		Sovyet Türkistanında Tarım	S. Kabış	47
		Başlıca Arap devletlerinde müstekar iç siyasi durum konusu üzerine	Süleyman Tekiner	56
		Çekoslavakyanın Sovyet ordularınca işgalinin bazı sonuçları üzerine	Prof. P. Fedenko	64
		KAYIPLARIMIZ		
		YENİ NEŞRİYAT		
		MUHTELİF HABERLER		
56	1969	Pekin-Moskova	Prof. P. Fedenko	3
		Sovyet Türkistanı ve Müslüman Doğu memleketleri	Süleyman Tekiner	16
		Sovyet Donanması Akdenizde	P.Krujin	34
		Sovyetler Birliğinde iktisadi gelişme tempoları	Anatol Poplijuiko	42
		Sovyetler Birliğinin nüfus artışında azalma	Y. Mironenko	56
		YENİ NEŞRİYAT		64
		MUHTELİF HABERLER		70
57	1969	Sovyetler Birliği K.P. Merkez komitesi ve dünya gençliğinin aşırı solculuğu	Yuri Marin	3
		Komünist Entamasyonalinin elli yılı üzerine	P. Fedenko	10
		Asya-Afrika yazarlarının Taşkent Simpozyumu	Süleyman Tekiner	20
		Kuzey Kafkasya edebiyatı üzerine	Ramazan Karça	31
		Sovyetler Birliğinde emeği koruma meseleleri	F. Hayenko	41
		Sovyet Türkistanı sanayinin başta gelen şubeleri	G. Vvedenski	53
		Sovyet Türkistanında okul ve bilim	S. Voronitsın	64
		MUHTELİF HABERLER		74
		ENSTİTÜ HABERLERİ		79
58	1969	Araplar Marksizm ve Moskova	Jean Pennar	3
		Çin- Sovyet sınır anlaşmazlığı hakkında	K. Aleksandrov	18
		Sovyetler Birliği silahlı kuvvetleri kumanda heyetinde değişiklik	P.Krujin	34
		Sovyet siyasetinin hümanizmi efsanesinin iflası	Y. Marin	46
		Sovyetler Birliğinde milletler problemi	Süleyman Tekiner	56
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin eski siyasete dönüşü	S. Veronitsın	66

		YENİ NEŞRİYAT		73
		MUHTELİF HABERLER		76
59	1970	Kırım Türkleri	Edige Kırmal	3
		Sovyet hakaretine uğrayan Kırım Türk halkı ve onun milli kültürü	M. Goldstein	23
		Türkistanda müzik, tiyatro ve mimarlık	Bayram Rıza	32
		Asya ve Afrika ülkelerinde sosyal güçlerin karakteri	Süleyman Tekiner	47
		İkinci Dünya Savaşının sorumluluğu meselesi	Prof.dr. P. Fedenko	55
		Sovyetler Birliğinde sansür	Hermann F. Achminow	69
		Kara Karayev'in "Üçüncü Senfonisi"	B. Azer	74
		MUHTELİF HABERLER		77
60	1970	Azerbaycan Türkleri	Süleyman Tekiner	3
		Leninin işçi, köylü ve aydınlara karşı gerçek tutumu	Prof. Dr. Panas Feneko	23
		Milletlerin self-determinasyon ve sosyalist devletlerin egemenlik hakkının yeni Sovyet yorumu	P. Urban	35
		Sovyet sendikalarının milletlerarası faaliyetleri	F. Hayenko	44
		Sovyetler Birliği sanatında Stalinist ilkeler dönüş	M. Goldstein	55
		İki dünya sosyal sistemi arasındaki yarışmanın maddi sonuçları	İgor Glazenap	64
		Sovyetler Birliğinde aile ve boşanma problemi	Anita Glassl	70
		MUHTELİF HABERLER		77
61	1970	Kuzey Kafkasya	B. Baytugan	3
		Sovyetler Birliğinde Komünist rejime karşı direnme ideolojisi	Herman F. Acminov	22
		Düşünen Guillotine	Prof. Dr. Fedenko	29
		Bugünkü Sovyetler Birliği dış siyasetinde Türkistanın önemi	Dr. Baymirza Hayit	37
		Sovyetler Birliği silahlı kuvvetleri subay kadrolarının tamamlanması ve askeri okullar	P. Krujin	47
		Sovyetler Birliği Türklerinin alfabelerinde birleşme eğilimi	Süleyman Tekiner	53
		Alma-Ata Milletlerarası Simpozyumunun siyasi hedefleri	Mehmet İldeniz	62
		KAYIPLARIMIZ		73
		MUHTELİF HABERLER		76
62	1970	Azerbaycan ve Kazakistan Sovyet Cumhuriyetlerinin 50 Yılı	Süleyman tekiner	3
		Kazakistanın bakir topraklarında devamlı başarısızlıklar	Valeri M. Albert	18
		İki dünya sosyal ekonomik sistemlerin gelişme eğilimi ve onun Sovyet eleştirisi	F. Hayenko	25
		Milli meselenin Leninist nazariyesi ve Sovyet gerçekliği	Prof.P.Fedenko	38
		Sovyet resmi felsefesinin iflası	Yuri Marin	46
		Sovyetler Birliği sanayisi üzerine bazı düşünceler	G. Vvedenski	53
		İsmail Bey Gaspralı	Dr. Edige Kırmal	60
		Kırım Türklerinin Moskova kovuşturmaları		65
		YENİ NEŞRİYAT		74
		MUHTELİF HABERLER		77
63/64	1971	-	-	

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

65	1971	Sovyet Türkolojisi	Prof.Dr. A. Caferoğlu	3
		Sovyetler Birliğinde şahsiyetsiz iktidar ve hâkim gruplar	Prof. Dr. Abdurrahman Avtorhan	16
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin yeni yüksek organlarında ordu temsilcileri	K. Krujin	26
		Sovyet Çin anlaşmazlığı	K. Aleksandrov	34
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin XXIV. Kongresinde Sovyet toplumunun gelişmesi sorunu	Y. Pismenny	58
		Sovyetler Birliği Komünist Partisinin İslamiyete karşı mücadelesi	Dr. Baymirza Hayit	64
		MUHTELİF HABERLER		70
66	1971	Sovyet yayılma siyasetinde yeni safha	Prof.Dr. Abdurrahman Avtorhan	3
		Sovyetler Birliği Türkoloji araştırmalarındaki Rus kültürünün üstünlüğü davası	Prof.Dr. A. Caferoğlu	22
		Türk Müslüman Sovyet Cumhuriyetlerinin son yazarlar kongreleri üzerine	Süleyman Tekiner	35
		Sovyetler Birliğinde iş ve iş ücreti	F. Hayenko	51

KAFKASYA DERGİSİ (DER KAUKASUS) (1951-1954)

Yıl	Makale Adı	Yazarı	Sayfa
Ağustos 1951	Dava ve gayemiz		1
	Kafkasya	Alihan Kantemir	3
	Azerbaycan`a Hitap	Mehmet Emin Resulzade	5
	Kafkasya'nın istiklal mücadelesi	Ahmet Magoma	7
	Kuzey Kafkasya'da halkın toptan imhası	A. Bahadur	10
	Azerbaycan'da yeni tasfiyeler	M. Can	12
	Rus muhacereti ve Sovyetler Birliğinde milliyet meselesi	S. Turgan	14
	İki emperyalizm	Sozati Kansau	17
	Moskova ve yabancı komünistler	B. Balkan	20
	Yolumuz ve hadiseler	T.Elektohi	22
	Stalin'in yeniçerileri	A. Tembot	23
	Atatürk ve Mac Arthur	F.D.	25
	Matbuata bir nazır		28
	Muhtelif haberler		30
	Sovyetler Birliğinde		31
	Kafkasyalılar arasında		32
Eylül Ekim 1951	Yüksek fikirlerden halkların imhasına		1
	Kafkasya konfederasyonu hareketi	M.E. Resulzade	3

	Mazinin tecrübeleri ve istikbal	G. Tokayev	5
	Rusomani	A. Biçare	14
	Sovyetler Birliğinde ihtilal olabilir mi?	A. Doğuş	18
	Rus-Amerikan rekabeti	T.Elektohi	20
	Sovyetlerin Müslüman siyaseti	A. Berd	23
	B.M. Kurulunda Kafkasya'daki Katliamlar	A. Kantemir	26
	İran ve Mısır noktalarında	S. Turgan	29
	Stalingrad'a Berlin'e	R. Troha	31
	Kırım Hanzadelerinin Kafkasya'da terbiyesi	Dr. A. Soysal	
	Kuzey Kafkasyalıların Kurultayı		36
	M.A. Müsavat halk fırkasının açıklanması		42
	Gürcü merkezinin beyannamesi		43
	Mecburi bir izah		45
	Matbuata bir nazar		47
	Muhtelif haberler		53
Kasım Aralık 1951	Rusya halklarının kurtuluş şurası		1
	Sovyet emperyalizminin felsefesi	G. Tokayev	6
	İkinci dünya harbi ve milliyetler meselesi	Binbaşı Atyugan	9
	Rus-Amerikan rekabeti	T. Elektohi	12
	Kafkasyalı kvislinger hakkında	A. Doğuş	15
	Kuzey Kafkasya'da Karaçayların imhası	M. Arslanbek	18
	Emperyalizm müdafileri	S. Kansau	29
	Kalmuk Cumhuriyetinin tasfiyesi	S. Baalan	33
	Kerenski'nin entrikaları	Kadırcan Kaflı	36
	Yalan ve iftara		37
	İki hiddetli vatandaşıma	F.Daryal	39
	Wiesbaden toplantısı münasebetiyle		40
	Doğu Avrupa, Kafkasya ve Türkistan siyasi muhacirlerinin konferansı		46
	Matbuata bir nazar		49
	Muhtelif haberler		52
Ocak 1952	Kafkasya Birliğine dair		1
	Kafkasya meselesi	Mehmet Emin Resulzade	4
	Kremlin diktatörleri	G. Tokayev	7
	Dünya muvazenesi ve esir milletler	Mirza Bala	13
	Çarların ve diktatörlerin izleri üzerinde	A. Terk	15
	Rus Amerikan rekabeti	T. Elekboli	18
	Korkunç gece	O. İribaston	21
	Bir mektuba cevap	F. Daryal	24
	Muhtelif haberler		28
Şubat 1952	Kafkasya'daki katliamın sekizinci yıl dönümü		1
	Kafkasya meselesi	Mehmet Emin Resulzade	4
	Rus yayılışının yolları üzerinde	A. Magoma	8
	Kremlin diktatörleri	G. Tokayev	11
	Katliam nasıl vuku bulmuştu	A. Terk	16
	Katliamın sebepleri	Nurettin Gölbaç	17
	Abdürrahman Fatalibeyli-Düdinginski'ye açık mektup	Süleyman Tekiner	20

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

	Azerbaycan'ın sesi on yaşına basıyor		26
	Matbuata bir nazar		28
	Muhtelif haberler		31
Mart 1952	İki blok arasında		1
	Kafkasya meselesi	M. E. Resulzade	4
	Kremlin diktatörleri	G. Tokayev	7
	Dede Korkut	Mirza Bala	10
	"Birimiz hepimiz ve hepimiz birimiz için"	Data Vaçnadze	13
	Sovyetler Birliğinde neler oluyor?	H. Abaza	15
	Azerbaycan şairi Elmas Yıldırım	M. Y.	17
	Kafkasya'daki katliamın Sekizinci yıldönümü	R. Traho	19
	Azeri gönüllülerinin mektubu		25
	Mecburi bir izah daha	F. Daryal	26
Nisan 1952	Kafkasya'nın istilası ve sovyetleştirilmesi		1
	Kafkasya meselesi	M. E. Resulzade	4
	Azerbaycan'ın esir edildiği gün	Mirza Bala	9
	Rus- Amerikan rekabeti	T. Elekhoti	11
	Wiesbaden toplantısına dair		16
	Azerbaycan'ın sovyetleştirilmesi	M. Azeri	17
	Rus muhacereti ve esir milletlerin davası	Naki Keykurun	19
	Beyaz zenciler ülkesi	M. B. Mehmetzade	22
	A. Dudanginskini "hesabı" na dair	Dr. M. Kengerli	25
	Matbuata bir nazar		30
Mayıs 1952	Kafkasya cumhuriyetlerinin istiklali		1
	Kafkasya meselesi	M. E. Resulzade	4
	Azerbaycan istiklâl günü	Mirza Bala	7
	Kuzey Kafkasya istiklali	Kadircan Kafli	10
	Ruslarla alâkamız	H. Kazbek	11
	Azerbaycanda „ Aprel inkılabı"		14
	Azerbaycan istiklâl savaşı	V. Nuğoğlu	16
	Dünyanın iktisadi istikrarı ve milletlerin istiklâl hakkı	M. B. Mehmetzade	19
	Rus ve gayrı-rus muhacereti	Naki Keykurun	21
	Hürriyet seferi	Bekir Berk	23
	Tambi Elekhoti	A. Kantemur	25
	Matbuata bir nazar		27
	Muhtelif haberler		31
Haziran- Temmuz 1952	Milliyetler meselesi ve milli mefkûre dönmeleri		1
	Kafkasya meselesi	M. E. Resulzade	5
	Şimali- Kafkasya istiklâlinin yıldönümü	V. G. Cabagi	9
	Rus emperyalizmi hakkında	H. Kumuz	11
	Tarihte Kafkasya ve Rusya	Prensese Bagration	15
	Rusya parçalansın mı parçalanmasın mı	Mirza Bala	20
	Halklar zindanı imha edilmeli	Nureddin Golbaç	23
	Azerbaycan'da ruslaştırma faaliyeti	M. B. Mehmetzade	25
	Şimali- Kafkasya'da kollektifleştirme	B. Traho	28
	Azerbaycan'da fikir hareketleri	S. Tekiner	31

	Don- İdil kanalı münasebetiyle	Dr. A. Soysal	37
	Azerbaycan halkına hitap		43
	İstiklâlcî bütün Azerbaycanlılara		45
	Kafkasya cumhuriyetleri istiklâl günü		48
	Muhtelif haberler		59
Ağustos 1952	İki blok arasında İslâm camiası		1
	Azerbaycan şairi Nizamî ve dünyanın bugünkü durumu	M. E. Resulzade	5
	Sovyetler Birliği gayrı-rus memleketlerinin vaziyeti	Sozati. Kansau	10
	Millî istiklâl davamızın bugünkü safhası	Mirza Bala	16
	Çılgınlık kurbanları	T. Ramazan	19
	'Ukrayna- Rusya değildir'		21
	İkinci dünya savaşında Kafkasya gönüllüleri	İskenderoğlu	25
	Rusların amiral Kerk ile mülakatı		27
	Starnberg konferansı		28
	İki yüzlülerin gayretleri		29
	Tarihi notlar ve vesikalar		31
Eylül 1952	İç meselelerimiz		1
	Kafkasya Meselesi	M. E. Resulzade	5
	Alman harp tamirat borçları ve Sovyetler Birliği	G. Tokayev	8
	Tarihimizi bilelim	Mirza Bala	11
	Kerenskiler de mutlak itaat talep ediyorlar	Tarion Tulabeg	14
	Azerbaycan' da fikir hareketleri	Süleyman Tekiner	17
	Hâdiseler karşısında	Ş. T	21
	Kızıl Rus imparatorluğu kan üzerinde kurulmuştur	M. H. Türkekul	24
	Taklide seza bir örnek		27
	Tarihi notlar ve vesikalar		28
	Matbuata haberler		29
			31
Ekim 1952	Türk- İngiliz dostluğu ve müdafaa meseleleri		1
	Vezirli Necef Bey	M. E. Resulzade	5
	Her şeyden önce- millî istiklâl	Mirza Bala	7
	Vatanım	M. Dağlı	10
	İsmail Bey Gaspıralı kim idi?	Kemal Ortaylı	13
	Azerbaycan! Da fikir hareketleri	S. Tekiner	17
	Kahraman Kazan şehri	Ubeydullahoğlu	20
	Rus emperyalizmi ve sulh	M. H. Türkekul	24
	Matbuata bir nazar		27
	Muhtelif haberler		31
Kasım 1952	Amerika Birleşik Devletleri Başkanı D.Eisenhower		1
	Ali Merdan Bey Topçibaşı'nın 18. Yıldönümü Münasebetiyle	M. E. Resulzade	5
	Muvaffakiyetsiz bir deneme daha	A. Magoma	7
	Azerbaycan istiklâl hakkı feda edilemez	Mirza Bala	10
	'Bolşevik Aleyhtarı Mücadele Koordinasyon Merkezi" hakkında Milli Azerbaycan Merkezinin görüşü		14
	Azerbaycan büyük bestekârı Üzeyir Bey Hacıbeyli	M. H. Türkekul	18
	Azerbaycan devletini tanımayan teşekküller Azerilerin İstiklâl mücadelesini koordine edemez	S. Tekiner	20
	Matbuata bir nazar		24

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

	Muhtelif haberler		29
Aralık 1952	Kafkasya konferansı		1
	Umumi Kafkasya siyasetinin ana hatları	M. E. Rezulzade	4
	Hürriyet ve istiklâl uğurunda müşterek cephe	R. Gabaşvili	7
	Davamız haklıdır	Mahmut Aslanbek	9
	Bu günün ve yarının meseleleri	Mirza Bala	13
	Azerbaycan'da fikir hareketleri	S. Tekiner	17
	Kafkasya konferansının neticeleri		21
	Ukrayna teşekkülleri ve Amerikan Komitesi		27
	Muhtelif haberler		30
Ocak-Şubat 1953	Yeni yıla girerken		1
	Noy Jordanya	A. Kandemir	4
	Tarihî bir olayın manası	M. E. Rezulzade	7
	Birleşik Kafkasya	D. Vaçnadze	10
	Matem günü	A. Magoma	12
	Bizde ve onlarda tarihî hak telâkkisi	Mirza Bala	13
	Amerika'nın milletler meselesi politikasında değişiklik	L. Zurabişvili	16
	Azerbaycan'da fikir hareketleri	S. Tekiner	19
	"Hürriyet düşmanları"	Sandro Anageli	22
	Sovyet tiyatrosu dinsizlerin mücadele vasıtasıdır	Bulak- Başı	26
	Sovyetlerde kültürel muhtariyet iddiası	W. Banks	28
	Kahpe Felek- Dönek Felek	Süleyman Tekiner	30
	Tiflis'te NKVD zindanlarında	V. Zagidze	34
	Her türlü burjuva- milliyetçiliğin kökü kurutulmalıdır	A. H.	39
	Sovyetlerin yeni soğuk harp taktikleri	M. H. Türkekul	41
	Matbuata bir nazar		43
	Muhtelif haberler		47
Mayıs 1953	Kafkasya Cumhuriyetlerinin 35inci istiklâl yıldönümleri		1
	Azerbaycan istiklâlinin ilânı	M. E. Rezulzade	5
	Şimalî Kafkasya istiklâlinin 1918 yılında Türk ve Alman matbuatındaki akisleri	Dr. E. Kırmal	7
	Müstakil Azerbaycan	Mirza Bala	12
	Gürcüstan'da siyasi hâdiseler	Sandro Anageli	15
	Tarih boyunca komünistvari fikir ve hareketler	S. Tekiner	18
	Rus emperyalizmi ve onun aletleri	M. B. Mehmetzade	20
	Azerbaycan Türklerinin istiklâl günü	M. H. Türkekul	24
	Mukaddesata hakaret	A. Garib	27
	"Himmet'e ait tarihî bir not		29
	Bazı neşriyat münasebetiyle		30
Haziran 1953	İngiliz Kraliçesi Elizabeth II'nin taç giyme töreni		1
	Bolşevik Aleyhdarı Mücadele Koordinasyon Merkezi		3
	Hariçte Kafkasya birliği hareketi tarihi	D. Vaçnadze	7
	Mirza Feth Ali ve Puşkin	Mirza Bala	10
	Matbuat hayatında 50 yıl	S. Tekiner	15
	Tarih boyunca komünistvari fikir ve hareketler	S. Tekiner	20

	Kafkasya Cumhuriyetlerinin istiklâl günü		23
	Matbuata bir nazar		30
Temmuz 1953	Berlin hâdiseleri ve Sovyet buhranı		1
	Kırım savaşı sıralarında Türkiye'de Kafkasya meselesi	Mirza Bala	4
	Yeni tarihimizin mühim günlerinden	M. B. Mehmetzade	9
	Sovyet tarih ilmi Rus emperyalistlerinin hizmetindedir	Dr. E. Kırmal	13
	Milli bölgelerde kolhozların kuruluşları	M. Devletbey	19
	Böyle bir Rusya'yı sevmek kabil mi?	T. Kulik	24
	Matbuata bir nazar		30
Ağustos 1953	Malenkov tehdit ediyor		1
	Azerbaycan tiyatrosunun 80 yılı	Mirza Bala	4
	İmam Şamil Mekke ve Medine'de	Mücahit	9
	Bağirov'un temizlenmesi	M. B. Mehmetzade	11
	Sovyetlerde araba nakliyatı	Devletbey	15
	Esir milletler yeni bir tehlike karşısındadırlar	Yabancı	19
	Demir perde gerisinde	Benjamin E. West	22
	Matbuata bir nazar		26
	Muhtelif haberler		31
Eylül 1953	Dr. Adenauer'in zaferi ve Sovyet politikasının iflâsı		1
	Azerbaycan muhacirlik matbuatının otuz yılı	Mirza Bala	4
	İnanmıyorum	M. Dağlı	10
	Azerbaycan'ın milli zafer günü	M. E. Mehmetzade	14
	Şeyh Mansur	E. Kaval	17
	Kafkasya kolhozları nasıl karşılamıştı	V. Nuh-oğlu	21
	Sovyetler Birliğinde ÇEKA memurlarının yetiştirilmesi	M. Nevruz	24
	Bolşevizmden Kurtarma Amerikan Komitesinin tebliği		28
	Muhtelif haberler		32
Ekim 1953	Hidrojen bombası ve sulh meseleleri		1
	Sovyetler Birliği milletlerarası politikası hakkında	Dr. H. Oroys	4
	XVII. asır ortalarında Evliya Çelebinin Kafkasya seyahati	Mirza Bala	8
	Ermeni-Gürcü münasebetleri tarihi etrafında	G. Magalaşvili	12
	Beria'nın sukutu hakkında	G. Tokayev	23
	Beria Kafkasya için ne yaptı?	M. B. Mehmetzade	25
	Esir Türk illerinin sesi		31
Kasım-Aralık 1953	Amerikan Komitesi ve biz		1
	Türk illerinin dâvası	M. E. Mehmetzade	4
	Tarihî mukayeseler	D. Vaçnadze	7
	Kafkasya'da kızıl işgal ordusu	Mirza Bala	12
	Türkiye Cumhuriyeti'nin 30. yıldönümü ve Atatürk	Ali	17
	İran'da komünizme karşı mücadele ve toprak ıslahatı	M. E. Mehmetzade	19
	Lâhuti'nin firarı ve Pişeveri'nin fecî âkubeti	V. Nuh-oğlu	22
	Rus boyunduruğunda yaşayan Türkler	M. H. Türkekul	25
	Sovyetler Almanya'da	K. D.	27
	Cumhuriyet gazetesi Amerikan muhabirinin bir tanzihî		30

Münih'te Çıkarılan Antisovyet Yayınlarından İki Özgün Örnek Dergi Ve Kafkasya Dergileri

	"Birleşik Kafkasya'nın para fonu hakkında		31
	Matbuata bir nazar		33
	Muhtelif haberler		39
Ocak-Mart 1954	Asrımızın Faciası		1
	Kafkasya Katliamının X. Yıldönümü	A.Magoma	4
	Kafkasya'nın Milli Matemî	M.B.Mehmetzade	8
	Resulzade Mehmed Emin Bey 70 Yaşında	Mirza Bala	11
	Haçlı Seferleri Devrinde Kafkasya Tarihi Üzerine I	G.Magalaşvili	19
	Muhtelif Haberler		36
	Birleşik Kafkasya fonuna yardım		38